

ELŐFIZETES

HELYEK:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 3 k. 40 f.

HÍRDETSÉK:
Egy sorra ..... 20 fillér.
Hosszabb sorra ..... 15 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Rézrény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF.

Kedd, június 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- A Hédervári - Gerő affér.
- Adóemelések a végtelenségig.
- A kormány az ügyvédjelöltekért.
- Bonyodalmak egy árverés körül.
- Az Aradi Torna Egylet jubiláris ünnepe.
- Durazsót elfoglalták a fekelők.
- A megvakult könyvelő huszezer koronája.
- Aradi polgárok személyes szabadsága.
- Levéltitkot sértő képviselő.
- Háromszázezer koronás illeték pör.
- Görög-török háború előtt.
- A bizalmatlan kárpitos.

A fekete számok.

Arad, június 15.

Végre megláthatták a szerencsétlen polgárok, színről-szinre: az ő adójukat csakugyan negyven, ötven, sőt hetvenöt percenttel akarják a referensek fölemelni. Ezuttal igazán nem lehetett azt mondani, hogy az újságok ok nélkül verik félre a harangot. Hogy nem olyan fekete az ördög, aminőnek a nyomtatott betűk festik. Hogy valóságnak bizonyosodik, ami képtelenségnek tetszett: a legrosszabb keresetek idejét és a legnagyobb válság közepét akarják arra használni, hogy magasabb kereseti adót vessenek ki.

Mikor valami bajnak a közelébe érünk, akkor higgadtan tudunk fölötte gondolkodni. És ezzel a higgadsággal ítélve, kevésbé csodálkozunk a megrökönyödést keltő adójavaslatokon. Rájövünk arra: az adó-

referenseket, a pénzügyi titkárokat és segédtitkárokat nem azért ültették a helyükre, hogy szívük legyen. Sőt az se áll a kötelességükben, hogy a gazdasági viszonyokat tanulmányozzák. Van csak egy törvény, egy miniszteri rendelet, amely arra kötelezi a pénzügyigazgatóságok szakreferenseit, hogy időnként, főképp az adókiadó bizottságok tárgyalásai előtt érdeklődjenek, vajon jól, vagy rosszul megy-e az iparosoknak és a kereskedőknek? Kaptak-e valaha a pénzügyigazgatóságok arra utasítást, hogy a kereskedők és iparosok fizető-képességét, üzleti viszonyait megfigyeljék? Nem. Néha, egy-egy adóreferens, tulbuzgalomból, megtette. Tudunk olyan esetről, a mikor a referens megállapította, hogy a kereskedőnek felesége nagy kalapot visel, tehát a kereskedőnek jól megy, tehát a kereskedő a nagyobb női kalap arányában nagyobb adót viselhet.

Most ilyesmi, legalább tudunkkal, nem történt. A mi történt, az egy belső és szigorú matematikai alapon végzett hivatali művelet. Az adóreferens megnézte a boltbért, megnézte a lakbért és ennek arányában állapította meg az ugynevezett minimális tételt. (Hogy ezeket a tételeket ma is *minimálisnak* nevezik, abban ropant kegyetlen humor van.) Ezt a számítását, úgy látszik, nagyon becsületesen végezték. A milyen arány-

ban a háziurak stájeroltak, úgy stájeroltak ők is. Hogy már a házbérekkel is rosszabb lett a kereskedők helyzete, az utóbbi években pedig annyira rossz, hogy a házbéreket is alig tudják fizetni; erről az adóreferensek hivatalosan semminő tudomása nem lehet. Különben nagyon kegyetlen analógiát lehetne az állam és a háziurak között vonni. A háziur abban a gondolatban stájerol, hogy a boltos akkor se hagyhatja el a régi helyiségét, ha több bért kell fizetni, a kincstár meg ezt gondolja, hogy a kereskedő, ha magasabb adót kell is fizetnie, csak nem vándorol ki. Ha pedig csödbe megy: az egy másik állami hatóságnak, a kereskedelmi törvényszéknek reszortjába tartozik.

Eddig az adóreferensek dolga, a melyre azt mondhatjuk, hogy a szabályok és paragrafusok alapján be van végezve. Most az adókiadó bizottságok következnek. Ezeknél egészen másként áll a kérdés.

Az adókiadó bizottságok nincsenek a valóságtól az akta-falakkal elrekesztve. Az adókiadó bizottságok tagjai: polgárok, részben szintén kereskedők, iparosok, részben más foglalkozásúak. Akárminő hivatást üzenek, mindenben tapasztalják és érzik a viszonyok rettentő mostohaságát. Tudják, hogy minden kereset annyira pang, mint az utolsó tíz év alatt soha; látják, hogy a kereskedő

Közös feleség.

Írta: Nagy Endre.

Dedi és Béni a Newyorkban találkoztak az első szerkesztéségi munka után megbeszélés szerint.

Dedi kövér volt és vén, már majdnem harminc éves volt, ami sok idő egy fiatal újságírónál. Béni sovány volt, és ifjú, Dedi ünnepléses, megfontolt volt mindig és humorban dolgozott, Béni rajongó, szeles volt és alanyi költeményeket írt. — Komoran ültek a kávéházi asztalnál és tenyerükbe fektették boglyas fejüket.

— Nos, hogy ment? — kérdi Béni.
— Gyalázat! — felelte Dedi tompán. — Három humoros karcolatot írtam és mindegyikben gazdag kedélyvilágomat tártam az olvasó elé. Am szerkesztőmnék, aki a közgazdaszat terén tagadhatatlanul jeles nevet vívott ki magának, semmi érzeke sincs a humor iránt és rideg, rendőri híreket íratott velem. Haj! Elvégeztem a rabszolgamunkát, de csak a kenyér kérdésényszerítő hatalma alatt és te?
— En? Barátom, a fővárosban nincs semmi fogékonyosság a poézis iránt. Írtam egy alanyi verset, mely gyönyörködtető oázis lett volna a muló napi események sivatagjában és képzeld! nem kellett a versem. A helyett törvényszéket íratott velem. Hallod ezt? En és törvényszék! Hahaha!

Pitymallott már erősen. A kávéház üres volt, a pincérek a lámpákat oltogatták és

egy álmos szemű vénasszony a sepregetéshez kezdett.

Kimentek az utcára. Tiszára söpörve, ünnepies csöndben nyugtózott előttük a nagy körut. Elejét és végét elnyelte a hajnal acélkék köde, de nekik ugys mindegy volt, akármerre. Karanfogózza lépegettek az ut közepén és lépteik zajosan kopogtak a visszhangos paloták között.

— En reám busítóan hat ez üres gazdagság cifra képe — mondá Dedi. — És tudod e, hogy miért? Mert nincs kedélyvilága. Barátom, a kedélyvilág a fő.

— És a hangulat, — mondá Béni. — Em-lékszel a debreceni fehér éjszakára? Az volt aztán a hangulat! Hej, miért is jöttünk mi ebbe a kutya-városba.

— Kutya-város! — tette hozzá Dedi mély meggyőződéssel.

— Akármerre néz az ember, csupa ház. Sehol egy kis szabad természet.

— És sehol egy kedélyes koresma.

— Az emberek itt málnás szörpöt isznak.

— Meg limonádét.

— Gyalázat!

— Bezzeg Debrecenben!... Hol tartottunk már ilyen idő tájt Debrecenben! Te már biztosan az asztal tetején táncoltál.

— És te már ilyenkor németül tósztoztál.

— Jobb arról nem is beszélni.

Nem is beszéltek többet. Mentek szóltanul tovább. Am egy oldalutcaból világító cégtábla állította meg őket.

— Nini! Bodega! — kiáltott fel Dedi meglepetve.

Béni, a pesszimista Béni megvetően mosolygott:

— Bizonyosan alféle fővárosi bodega. Valami tejesarnok!

Hanem azért benyitottak mégis. A kis boltban vágni lehetett a füstöt és ez jókedvre gerjesztette őket.

— Akár csak otthon, Debrecenben — mondá Béni a szeméit törölgetve.

Roppantul komoly ruházatu leányzók sürgötek-forogtak a vendégek között és folyton a hátulsó zugsba nézegettek, ahol három arisztokrata magatartásu ur pezsgő mellett a gyarmatárúk árfolyamáról társalgot.

Bort hozattak.

— Nem épen rossz — véli Dedi.

— Meg lehet inni — mondá Béni bizonyos szelid jóakarattal és nyomban be is bizonyította állítását.

Ittak-idogáltak és ime, lassanként megbárátkoztak mindennel.

— Csak legalább egy harapásnyi cigány volna.

— Vagy csak egyszer elfújhatnám a nó-támat!

— De nem szabad ám!

— Nem bizony!

— E városban ridegen kiküszöbölték a kedély minden szabadabb megnyilvánulását és a társadalmi illem béklyói tartják fogva a lelkeket.

és iparos, a nagy üzemtől kezdve a legkisebb szatócsig és udvari műhelytulajdonosig nem keresi meg azt, ami a háztartására kell. A megtakarítás évei helyett olyan esztendőket következtek, a mikor az üzleti tőkét fogyasztják, néha már azt se, hanem a hitelező tőkéjét. Szinte ki se kell nyitni az adózóknak a szájukat, a nélkül is megérthetik az adókiadó bizottságok tagjai: szabad a mai időkben az adókat csak egy fillérrel föl emelni? Ha az államnak valóban fokozottabb igényei vannak: nem elég áldozattal méltányolnák az adózó polgárok ezt, ha a megcsappant jövedelmek mellett az eddigi adókat fizetnék?

Tisztán, érthetően áll az előtérben az adókiadó-bizottságok tennivalója. Az adóreferensek hibáját menti a bürokratizmus, a szabályokhoz, rendeletekhez való ragaszkodás; a kiadó-bizottságok eljárását, ha az csakugyan belemenne az adóemelésekbe, ha nem tudna elég önálló és elégerélyes lenni a pénzügyi titkárok adóemelő szándéka ellen, semmi se mentené. És nem hiszük, — ez enyhíti azokat a sötét felhőket, amelyek a ma kiteregetett adójavaslatokból gyűltek az emberek fölé, — hogy egyetlen polgár is akadjon az adómegállapító-bizottságokban, aki odaadná magát ahhoz, hogy ez a fekete esztendő a kereskedőkre és iparosokra még feketébb, a temetők feketeségéhez hasonló legyen.

Az ellenzék a Házban. Budapestről jelentik: A függetlenségi és negyvennyolcas-párt elnöki tanácsa ma délelőtt tizenegy órától délután egyig ülést tartott, amelyen a többi ellenzéki pártok részéről *Andrássy Gyula* gróf és *Rakovszky István* jelentek meg. Az elnöki tanács kimondotta, hogy a kormány újabb javaslataival szemben az ellenzék a képviselőházban is felveszi a harcot és már a hatóság védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál megjelenik a Házban.

— Látod, Dedi, mindennek a népies nemzeti irány hanyatlása az oka. Ha a népies nemzeti irány újból felvirágoznék, minden másképp volna... Hej, nagysám, egy üveg bort!
— Reggel lett azoközben. Az utcán észrevétlenül megindult a hangyaboly, mely nap nap után nyüzsgő, tolong, lótfut titokzatos céltalanságában. Ezer és ezer éhes légy, mely hosszú alvás után üres gyomorral ébred és rablásra kész szípolyokkal dong zsákmány után; ime a reggeli utca.

— Haza se merek menni, oly barátságatlan a lakáson, — mondotta Béni.

— Én is mindenütt otthonosabban érzem magam, mint otthon.

— Egy kis feleség kellene... Csinos, szemrevaló.

— Hü hitves, aki szerető gondosságával derítse fel komor életünket.

— Milyen jó volna, ha tudnám, hogy aszany van otthon. Én mindjárt hazamennék.

— Én is.

— Meg kéne házasodnunk.

— Csak hogy nem lehet ám száz forint fizetésből.

— Az ám!

Hallgattak egy rövid ideig, aztán örvendezve kiáltott fel Béni:

— Van egy eszmém!

— Halljuk!

— Hát nézd. Kettőnknek van összesen négyszáz koronánk havonként. Ebből egyikünk megházasodhatik, másikunk pedig nála fog lakni.

— Az eszme kitűnő, — mondá Dedi. — És ma már így áll a dolog, én hajlandó vagyok megházasodni.

A kormány az ügyvédjelöltekért.

(Törvény az új kedvezményekről.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 15

Annak a mozgalomnak, amelyet az ügyvédjelöltek indítottak, hogy a két évi ügyvédhelyetteséget behozó törvény ne legyen kötelező azokra, akik már a törvény életbeléptekor ügyvédjelöltek voltak, ma megjött az eredménye. Az ügyvédjelöltek nem hiába és nem eredménytelenül bíztak a kormány jóindulatában, az igazságügyminiszter a nemzeti munkapárt ma esti értekezletén betérjesztette a törvény módosításáról szóló javaslatot, amely kiveszi a két évi gyakorlatból a törvény életbe léptekor már működő ügyvédjelölteket, egyúttal a társasbiróságok előtti képviselés jogát is megadja nekik.

Az országgyűlési nemzeti munkapárt ma esti ülésén *Balogh Jenő* igazságügyminiszter bejelentette, hogy a bírói és ügyvédi képesítéshez szükséges utógyakorlatra, valamint a társas bíróság előtti képviseltetésre vonatkozó törvénynek módosításáról szóló javaslat új szövege elkészült. *Nemess Zsigmond dr.* ismertette a javaslatot, amely a következőképpen szól:

1. §. Az 1912. VII. t. c. 1. és 2-ik §-ában megkivánt két évi utólagos joggyakorlatra, szolgálatra, vagy működésre nem csak azok nem kötelesek, akiket az idézett törvényszakasz ez alól felment, hanem azok sem, akik közokirattal igazolják, hogy a gyakorlati bírói vizsgálatra, az ügyvédi vizsgára, vagy egyéges ügyvédi és bírói vizsgálatra képesítő joggyakorlatot, vagy tanári működést az idézett törvény cikk életbeléptetésekor, 1912. május 1-én, vagy korábban megkezdték.

2. az 1912. évi LIV. t. c. 97. paragrafusa úgy egészítendő ki, hogy a társasbíróság előtti tárgyaláson nemcsak ügyvéd, vagy ügyvédhelyettes, (1912. VII. 2. §.) hanem olyan ügyvédjelölt is lehet az ügyvéd helyettese, aki közokirattal igazolja, hogy a joggyakorlatot

— Sohse fáradj, édes barátom. Majd megházasodom én.

— Eh, te még nagyon fiatal vagy.

— Oh, azért én meg tudok úgy házasodni, mint akármelyik öreg.

— Nos, bevallom neked, hogy nekem már van titkos választottam is, aki viszont szeret engem.

— Hát te azt hiszed, hogy én a levegőnek irtam a verseimet? Ha te őt ösmernéd!

— Jó! Ha mind a ketten ragaszkodunk a házassághoz, döntsön a sors.

Dedi belényült kezével a zsebébe és kimarkolt onnan egy csomó aprópénzt.

— Páros, vagy páratlan?

— Dönts te, én nem merek.

— Tehát... páratlan.

Izgatottan oivagatták a pénzt; muzsikuskoknak nézhatték őket, akik a napi keresményen osztozkodnak.

— Páratlan! — kiáltott fel Dedi boldogan.

— Páratlan! — bugta utána Béni és nyomban egy sötét alanyi költemény alapgondolata fogamzott meg agyában. — Egy krajcár miatt, egy rongyos krajcár miatt kell elveszitem tédged, oh Ida!...

Csöndben ültek boruk mellett. Az egyiket a boldogság, a másikat a boldogtalanság némitotta el. Csak mikor kiléptek az utcára, akkor szólalt meg félénken, megtört hangon Béni:

— Te Dedi!

— Nos!

— És mi lesz ezután a bodegákkal?...

1912. május 1-én, vagy korábban megkezdte, feltéve, hogy jogtudori oklevele van.

Az 1. §. e törvény kihirdetése napján, a 2. §. pedig az 1911. évi I. t. c. életbeléptetése napján lép életbe.

A javaslatért *Farkas Pál* az érdekeltek nevében köszönetet mondott a kormánynak és az igazságügyminiszternek, majd a javaslatot egyhanguan elfogadták.

A Hédervári—Gerő affér.

(A mentelmi bizottság tárgyalása. — A munkapárt értekezlete.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 15.

A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután négy órakor ülést tartott, amelyen tárgyalás alá került az ismert *Hédervári—Gerő* ügy is. Eleinte úgy állt az ügy, hogy ma nem kerül tárgyalás alá, miután előadóját *Darvai Fülöp* családi gyász érte, de *Beöthy László* abizottság elnöke úgy nyilatkozott, hogy ha *Hédervári Lehel* megjelenik, kihallgatják. A bizottság számos mentelmi ügy letárgyalása után tért át *Hédervári Lehel* ügyére és *Darvai Fülöp* helyett *Kiss Ernő*t választotta meg előadónak.

Ezután kihallgatták *Hédervári Lehel*t, aki az affér ismertetése után követelte, hogy szolgáltatassanak neki elégtételt, mert nemcsak abban látja mentelmi jogának megsértését, hogy *Gerő* őt kardjával megsebesítette, hanem mert *Gerő* einoki utasítás nélkül és a házszabályok ellenére őt palotaőrökkel a Haz kapujáig vezette. *Gerő*nek, a palota-őrsgéltől való eltávolítását és eléptetését nem tartja elégtételnek. Tagadja, hogy nála revolver, vagy tolkés lett volna, s hogy más kifejezést használt volna, mint pfuj. *Kobek* *Kornel* és *Szmrecsányi György*gel távozott a Házból, akiket azonnal megkért, konstatálják, hogy nála sem revolver, sem tolkés nincs. Az, ami a katonai hatóság jegyzőkönyvében van, nem tartozik a bizottság elé, amely szuverén. Ragaszkodik *Polónyi Dezső*, *Kobek Kornel*, *Szmrecsányi György* és *Vázsonyi Vilmos* kihallgatásához. Kijelenti, hogy csak a tényállás előadására jelent meg, egyébként fentartja az ellenzék egységes elvi álláspontját, amely tagadja a bizottság illetékességét.

A bizottság ezután megbízta az előadót, hogy tanulmányozza az ügyet és tegyen jelentést.

Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelenti: Az országgyűlési nemzeti munkapárt ma este ülést tartott *Vojnich István* báró elnöklésével. Az ülésen először letárgyalták az ügyvédjelöltekre vonatkozó módosító törvényjavaslatot, melyről lapunk más helyén szólunk, azután különböző, a képviselőház elé kerülő javaslatokat tárgyaltak. A becsület védelméről szóló törvényjavaslatot *Heinrich Antal* előadó ismertette, azután *Balogh Jenő* igazságügyminiszter bejelentette, hogy a hitelrontás büntetéséről szóló javaslat 24-ik §-ához a következő módosítást fogja ajánlani:

„Ez a rendelkezés a fölkérés alapján bizalmasan adott, az üzleti forgalomban szokásos tudósításra csak akkor vonatkozik, ha azt az arra fölkért jobb tudomása ellenére adta.“

Az értekezlet a javaslatokat egyhangulag elfogadta.

Bonyodalmak

egy árverés körül.

(Tóth József adósa)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 15.

Rendkívül érdekes pörben ítélkezett a napokban Székely Miklós kir. törvényszéki bíró referálása alapján az aradi törvényszék. A pörben felperesként Tóth József, a Holtzer-pör híres károsultja szerepelt, alperes pedig Szirbucz Illés ottlakai gazdálkodó volt.

Néhány év előtt Botás Vincé ottlakai lakos ötezer korona kölcsönt vett fel a Nagyszebeni Takarékpénztártól, később pedig egy újabb kölcsönt Tóth Józseftől. A nagyszebeni pénztárat kölcsöne Botás összes ingatlanait terhelte, míg Tóth kölcsöne csak egy ingatlanra volt bekebelezve.

A kölcsönművelet után jött rá Szirbucz Illés ottlakai lakos, hogy az egyik ingatlan, amelyre a nagyszebeni kölcsönt bekebelezték, nem Botás tulajdona, hanem az övé. Pört indított az ingatlan tulajdona iránt s azt meg is nyerte, de az ötezer koronás kölcsön, mint mellékjelző továbbra is terhelte az ingatlant.

Nemrégiben Botás tönkre jutott s megperdült a dob ingatlanai felett. A Nagyszebeni Takarékpénztár kért árverést, de ekkor Tóth József közbelépett. Ha ugyanis a Nagyszebeni árvereztetette volna a Botás féle ingatlanokat, a vételárból saját követelése kitélt volna, de nem jutott volna semmi Tóthnak, aki második helyre volt bekebelezve. Hogy tehát ő is pénzéhez juthasson a végrehajtási törvény 190. szakaszához folyamodott: kifizette, magához változtatta, magára engedményeztette a Nagyszebeni Takarékpénztár követelését. Ily módon Botás ingatlanainak vételárából kifizette a nagyszebeni követelés felét s kielégítette saját magát, a fenálló második fél követelés kielégítésére pedig megkérte a végrehajtást a Szirbucz-féle ingatlanra, amelyet a Nagyszebeni Takarékpénztár követelése mellékjelzőként terhel.

Szirbucz ez ellen tiltakozott, amire Tóth Ispravníc Szevér dr. utján keresetet indított elene. Az aradi törvényszék helyt is adott a keresetnek, a tábla azonban feloldotta azt s elrendelte az árverésre vonatkozó sorrendi tárgyalás iratainak beszerzését. Az iratok beszerzése után most ítélkezett ismét az aradi törvényszék az ügyben s ismét helyt adott Tóth keresetének.

TANÜGY.

(*) Az aradi városi zeneiskola évvizsgálatai június 22., 23. és 24. napján tartanak meg a kulturpalota kis előadó termében (főljárat a Salacz-park felől) és pedig délután 4 órától kezdve. A beírt tanítványok száma 149, közülök 21 második tanszakot tanul, tehát vizsgálni köteles 170 tanuló. Osztályok szerint van I-6-71, II. oszt. 40, III. oszt. 27, IV. oszt. 17, V. oszt. 7, VI. oszt. 6, VII. oszt. 3. Összesen 170. Ezen vizsgálatokra hivatalosak az Aradi Zenekedvelő Egyesületnek 28 alapító és 98 pártolótagja, a növendékek szülői és hozzátartozói valamint a zenei nevelésnek minden igaz barátja. Krispin József igazgató.

(*) Gyorsíró-verseny. Az Aradvárosi Felső Kereskedelmi Iskola ifjusága f. hó 14-én tartotta házi gyorsíró versenyét, mely alkalommal jutalomban részesültek a következő tanulók: A 170 szótagos versenyen 10-10 koronát nyertek: Mojsik János és Pasternák Márk II. oszt. tanulók. 5 koronát: Lichtmann Ferenc II. oszt. tanuló. A 100 szótagos versenyen

5 korona jutalmat nyert: Juhász József II. oszt. tanuló, dícséretet érdemelt: Klugmann Herman II. oszt. tanuló. A 60 szótagos versenyen 5-5 koronát nyertek: Leitner János, Walitsch Jakab, Behm Károly és Holdstein Rezső I. oszt. tanulók. Dícséretet érdemelték: Singer Sándor és Székely Lipót I. oszt. tanulók.

Adóemelések a végtelenségig.

(Közszemlén a javaslatok.) Az Aradi Közlöny tudósítójától. Arad, június 15.

Arad város adóhivatalában közszemlére tették ki ma a harmadosztályú adójavaslatokat. Nyolc nap időt engedélyez a törvény az érdekelteknek, hogy a foglalkozás szerint csoportosított adókat megtekinthessék. Aki megnézi a füzeteket, az meggyőződhet arról, hogy az Aradi Közlöny lankadatlan agitációja nem vészharangkongatás volt. Az adóemelések óriási méretű. Lehet ezt magyarázni bármivel, lehet ezt feltüntetni a pozitív adatok alapján készült igazságnak, azt senki sem tagadhatja, hogy oly méretű adóemelkedés vár az aradi közönségre, amely a gazdasági helyzettel, az üzletmenettel egyezőval az aradi polgárság jövedelmeivel nem áll arányban, sőt azt még csak meg sem közelíti. Tárgyilagosak akarunk lenni, és konstatálni kívánjuk, hogy a kétezeröttszáz adóéval közt van igen sok, amelyet megfelelőnek, sőt a tényleges viszonyok alatt állónak kell deklarálni. Ezek azonban szerencsés kivételek, olyan adózókra vonatkoznak, akiknek jövedelmei köztudomás szerint — és a valóságban is az — megbirják a rájuk rótt adót. De az esetek kilencvenöt százalékában az emelés oly egyéneket talál, akik csak erejük végső megfeszítésével tudnak a fejük felett összezsugoruló hullámokkal megküzdeni. Az aradi kereskedelem és ipar, szakemberek állítása szerint, a pénztárcák hitel-megszorítása következtében, a közönség fogyasztó és fizetőképességének csökkenése folytán annyira gyenge, hogy teherbíró képességét a véksőkig kénytelen feszíteni. A viszonyok alakulása pedig olyan, hogy javulás nem várható. A legsötétebb színek sem tűzöttak azon a képen, a melyet Arad adózó képességéről festenek a helyzet ismerői. Az adókivetés nem hangulat dolga, az igaz. Azonban az is tagadhatatlan, hogy hiába vetik ki a nagy adókat azokra, akik a viszonyok forgatagában biztosan bukácsolnak a fizetési képtelenség felé.

A jövő hét hétfőjén kezdődik az adókivetés. A városi adóhivatal mindenkit külön meghívóval értesít erről és tudatja azt is, hogy mekkora a javaslatba hozott adótétel, figyelmeztet mindenkit, hogy jelenjék meg a Műlek Lajos dr. elnöklésével tárgyaló bizottság előtt. A közszemle ideje alatt is megtekintheti mindenki a lajstromokat.

A mai napig csak az első három füzetet boosátották a sajtó rendelkezésére. Az ezekből böngészet adatok csak találomra kikapott tükördarabok, amelyek azonban hű fotográfiái az egész javaslatnak.

Az asztalosok csoportjában a kisebb iparosok közül például Kitajka János fizetett 32 koronát, javaslat szerint fizetne 56 koronát, Vajna Adolf 34 koronával szemben 76 koronát, Barza Kálmán 36 korona helyett 85 koronát, Oszvald Ferenc 80 korona helyett 94 koronát, Sebassy Ferenc 140 korona helyett 207 koronát fizet, ha a javaslaton nem változtat a bizottság. Tehát száz százalékos emelések is

vannak az asztalos iparban, noha köztudomású, hogy az építkezések a tavalyiak 20-40 százaléka lékára estek. A sorsukat a mozik sem kerülük ki. Míg az Apolló tulajdonosai a múlt évben 120 koronával, az Uránia 185 koronával adóztak, addig a jövőben az előbbi 415, az utóbbi 423 koronát fizet.

A legklasszikusabb azonban az, ami Arad város autobus vállalatával történik. Tavaly fizetett 220 korona adót. A jövőre a javaslat szerint 2897 korona lesz az adója. Műlek dr. és a kivétő bizottság összes tagjai klasszikus tanuk lehetnek arra, hogy a vállalat a múlt évi mérlegét tízezer korona veszteséggel zárta le. És az adóját mégis ezer perccenttel emelik.

Azonban bármelyik foglalkozási ágat vegyünk szemügyre, valamennyinél legalább 50-60 százalékos emelkedéssel találkozunk. Romó Róbert 24 korona helyett fizet 139 koronát, Vlatt István 45 korona helyett 90 koronát, Baumgarten és Szelelke 30 helyett 69 koronát fizet, a bádógosok adója is száz százalékos emelkedést mutat átlagban, mert Diamant Jenő 30-74, Hammer Mihály 34-71, Kőszeghy Sándorné 22-53, Weil Alajos 80-117, Kohn József 150-290 koronára van javaslatba hozva.

A bírósági végrehajtók üzletmenete ugyancsak látszik nagyon jó lehet, mert valamennyiük adójának emelését szükségesnek látják. Török Dénes 50-67, Najmányi Béla 52-69, Győrfi Arnáld 48-69 koronára van javasolva.

Óriási és magát pénzügyigazgatóságot is meglepte a borbályok adójának emelkedése. Amíg tavaly 2218 koronát fizettek az összes aradi borbályok, addig most 3553 korona a javaslat. Gruber István 110-190 korona, Zsibó kité Vladimir 70-120 korona, Kristóf György 45-119 korona, Hiller Mihály 45-91, Wellsperlich Ignác 20-67 korona.

A borkereskedők adója szintén igen nagy mértékben emelkedik. A hivatalos körök állítása szerint csak a hiteseen kimutatható és tényleg eladott mennyiség után történt a kivétel. Míg tavaly 6160 koronát fizettek, addig a jövőben 9376 korona lesz az adójuk.

Nagyobb emelkedéseket javasolnak: Domány Józsefnél 1048-2297, Bing Edénél 1209-1594, Löbl Gyula 904-1290, Krenner József 1065-1255, Ransburg Sándor 554-884 koronára.

A butorkereskedők adóját kivétel nélkül emelik. Rozmanit Gyula 80-182, Steigervaldt Alajos 140-220, Reinhart Gyula és Géza 250-340, Verhos Nándor 355-360, Bruckner Lipót 186-429, Lengyel Manó 585-638 koronára a javaslat.

A cipészek, noha sokkal több most a kész árú kereskedő, mint tavaly, mégis több adót fizetnek, mert 2348 koronával szemben 3453 koronára a javaslat.

A cukrászok és dolánytözsédek sem kerülök el, a sorsukat. Az 6 adójuk is emelkedik. Mataký Károly fizetett 800 koronát, most 400 koronát, Mihályi Gyula 164 koronát, most 160 koronát, Wild Ferenc 50-et, most 86 koronát, Varga András 170, most 180 koronát, Farkas József 36 koronát, most 124 koronát, Jónás a Múltás Adolf fizetett 625 koronát, most 885 koronát, Lészay Sándor fizetett 478 koronát, most 1051 koronát, szv. 00 Magyar uti trafik) fizetett 127 koronát, most 478 koronát.

Átlagosan 40-50 százalékos emelésnek örvendhetnek a divatárú kereskedők, akik eddig összesen 5200 koronát fizettek, a javaslat szerint 9200 koronát adóztatják őket. A nagy

csoporthól csak a következő adatokat ragadtuk ki: Deutsch Testvérek fizettek 1200 koronát, most 1500 koronát, Radó Gyula 429 koronát, most 727 koronát, Pick Ernő 250 koronát, most 535 koronát, Wadowszky Gusztáv 476 koronát, most 506 koronát, Rosenblüh H. és Társa 450 koronát, most 459 koronát, Münz 210 koronát, most 349 koronát, stb.

Ezek a szomorú adatok csak 3 füzetnek feldolgozott számtengeréből valók. A többi füzetet csak holnap bocsátják a nyilvánosság rendelkezésére.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A bizalmatlan kárpitós.

— Megrágalmazott aradi bírák. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 15.

Link Jakab aradi kárpitósmestert néhány hónap előtt Zih József aradi kir. járásbíró valami vétség miatt elítélte. Az ítélet kihirdetése után Link elkeseredetten jegyezte meg:

— A bíró ur pártos bíró!

Hatósági személy rágalmozása miatt indult ellene eljárás a törvényszék el is ítélte 300 korona pénzbüntetésre. Link mesternek azonban ez nem volt elég. Az ítéletet rögtön megfeleltette, még pedig egyenesen Balogh Jenő igazságügyminiszterhez, akinek többek között ezt írta:

— Zih bíró pártos bíró az ítéletnek, amelyet az aradi törvényszék hozott, Bakonyerdő ize van!

Link felebbezésének meg is volt a hatása: az igazságügyminiszter azonnal utasította a törvényszék tanácsának tagjait a Zih-t, hogy Link ellen tegyenek feljelentést rágalmozás miatt. Az ügyet ma tárgyalta az aradi törvényszék, ítélethozatalra azonban nem került a sor, mert elrendelték a bíróság iránt annyira bizalmatlan kárpitós elmebeli állapotának megvizsgálását.

§ Rosszul végződő szőnyegvásár. Domán Sándor aradi kereskedőtől a múlt év júniusában Adelman Ádám földbirtokos 1000 koronáért négy darab szőnyeget vásárolt. Néhány nap múlva Adelman azzal állított be Dománhoz, hogy az egyik szőnyeget kicserélték, nem azt küldték el címére, amelyet kiválasztott. Domán kész volt a szőnyeget kicserélni, vagy a pénzt visszaszolgáltatni, de Adelman ezzel nem elégedett meg, hanem hírlapi meghurcolással fenyegetőzött. Domán zsarolás miatt jelentette fel Adelmannt, akinek ügyében ma ítélkezett az aradi törvényszék. A tárgyalás során Adelmannt rágalmozás vétsége miatt 120 korona pénzbüntetésre ítélte el a bíróság.

§ Borotválás — bajonettel. Kump Mihály aradi csizmadiát a házbéliek házsártos, veszekedő embernek ismerték. A múlt hónapban összeveszett háziasszonyával, Kibili Józsefnél s egy bajonettel támadt rá megfenyegetve, hogy agyonszurja, sőt leborotválja. Ott-rubay járásbíró a harcias embert 3 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Elítélt rágalmozó. Román Domokos aradi lakos azt állította Sztupár Antal városi adótisztáról, hogy megvesztegetéseket fogadott el. Rágalmazás miatt indult ellene eljárás s miután állításait beigazolni nem tudta, az aradi kir. törvényszék 60 korona fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte.

§ Párbajvétség. Kebeli Ignác borkereskedő a múlt év március 15-én családi ügy miatt kardpárbajt vívott Aradon Dán Arthur bécsi cs. és királyi századossal. Az aradi kir. törvényszék ma Kebelit párbajvétség miatt egy napi államfogházra ítélte.

Durazzót elfoglalták a felkelők.

(Vilmos fejedelem futása. — Az albán főváros eleste.)

Távirati tudósítás.

Durazzó, június 15.

Hajnaltól késő estig tartó ostrom után az Albán főváros a felkelők hatalmába került. Durazzó hős védőjét Thomson ezredes ellenséges puszkagolyó leterítette és a lázadók ellen küzdő fejedelmi csapatok, — akárcsak egy jobbfejta látványos operetben ezerszázötvenen voltak — vereséget szenvedtek a városba betörő ostromlók részéről. A fejedelem ismét a kikötőben álló egyik hadihajóra menekült. Rövid időközben ezt most már másodszor teszi meg és kitudja, visszatér e még egyszer abba a fővárosba, amelyet az *Adria-hatalmasságok* a londoni konferencia parancsából az önálló Albánia székvárosnál jelöltek ki a szerencsétlen uralkodó számára. Albánia őslakossága nem hajlandó keresztény fejedelmet maga felett tűrni, a mohamedán uralmat kívánja vissza. Vajon az osztrák-magyar monarchia és Olaszország, akik balkáni politikájuk új irányul az önálló Albániát tüzték ki, a mai események hatása alatt most már belátják-e, hogy az önálló Albániát hetven millió koronával nem lehet megteremteni és a magára hagyott fejedelem, akinek házáat ugyan őrzik a partra szállott tengerészek, de harcba nem bocsátkoztak, kap-e európai csapatokat elesett fővárosa vissza szerzésére. A flotta demonstrációk nem imponálnak az albán mohamedánoknak, akiket, úgy látszik, Olaszország kétszínű politikájának ekszponensei is támogatnak.

Az albán eseményekről a következő táviratokat kaptuk:

Durazzó a felkelők hatalmában.

Durazzóból jelentik: Hajnali négy órakor hirtelen és váratlanul a felkelők három oldalról megtámadták a várost. Az őrség és az ostromlók közt heves harc fejlődött ki, a hollandi tisztek emberfeletti bátorsággal harcoltak. Thomson ezredes gépfegyvereket állított fel az ostromlók ellen, a harc hevében ő maga is elesett. A fejedelem a táborban tartózkodik, a városban nagy a pánik, sokan menekülnek.

Rómából jelentik: Durazzót fél tíz óra után három oldalról megtámadták a felkelők. A fejedelem palotáját és a külföldi képviselők házáit hadihajók matrózai őrzik.

Durazzóból jelentik: Délután két órakor ádáz harc után visszaverték a felkelőket, akik nem tudtak behatolni a városba.

Durazzóból jelentik: Itt a felkelők újabb támadásától tartanak. A hollandi tisztek mindent megtesznek, hogy az őrséget a támadás készenlétben találja. A tisztek becslése szerint a felkelők száma hatezer.

Durazzóból jelentik: Szkutariból érkezett hírek szerint állítólag két olasz katonatiszt és egy olasz képviselő agítál az Alesszióban összegyűlt miriditák között, akiket arra akarnak rábírní, hogy ne menjenek Durazzóba a fejedelem segítségére.

Rómából jelentik: A *Gioanle d'Italia* jelelenti: A felkelők — úgy látszik — birtokába jutottak Durazzónak. A harc mindkét oldalról elkeseredetten folyt. Thomson ezredes és több más tiszt elesett. A felkelőknek egy ponton sikerült behatolniuk a városba. Az utcákon kegyetlen mészárlás folyik.

Rómából jelentik: A felkelőknek sikerült a várost bevenniük. A fejedelem olasz hadihajóra menekült. Az osztrák-magyar és olasz hadihajók nem avatkoznak bele a harcba.

Durazzóból jelentik: A kormány csapatainak létszáma 1150 ember. Ebből 250 zsendőr, 200 felfegyverzett nemzetiségi, 500 mohamedán és miridita. Az ellenség létszámáról nem lehet megbízható adatokat tudni. A felkelők kitünően vannak tájékozva a kormánycsapatok állása felől.

Rómából jelentik: Az esti lapok jelentik Durazzóból: A kormánycsapatokat mindenütt megverték, a felkelők azonban még sokkal nagyobb veszteséget szenvedtek. A partra szállított tengeri különítmények csak a követek házáit őrzik, de nem harcolnak. A felkelők modern ágyúkkal vannak felszerelve.

Milánóból jelentik: A *Corriere De la Sera* közli: Durazzóban a felkelők ostroma egyre tart, a követségek csak a saját védelmükre szorítkoznak.

Párisból jelentik: Az Edgar Fuin francia cirkáló hajó parancsot kapott, hogy azonnal induljon Durazzóba. A hajó utnak indult.

Az olasz külügyminiszter az eseményekről.

Rómából táviratozzák: A kamara ma délutáni ülésén Gali képviselő felvilágosítást kért a kormánytól az albán helyzetre vonatkozólag s egyuttal indítványozta, hogy a Ház fejezze ki részvétét Thomson ezredes hősi eleste felé. A Ház ezt az indítványt nagy lelkesedéssel és tapsal elfogadta. San Giuliano külügyminiszter az interpellációra válaszolva kijelenti, hogy a nemzetközi ellenőrző-bizottság tárgyalásai eredménnyel kecsegtettek, amikor a felkelők ma váratlanul megtámadták Durazzót. Tegnap kormánya megbízásából az olasz követ energikus demarche-ot tett a felkelőknek. Kijelenti, hogy az olasz és osztrák-magyar matrózok őrzik a fejedelmi palotát és a követségeket. Legközelebb egy angol hadihajó is Durazzóba érkezik és egy angol admirális, mint rangban legidősebb fogja átvenni a nemzetközi flotta feletti parancsnokságot. A német és francia hadihajó érkezése szintén a legközelebbi időre várható. Az olasz eskáder különben készen áll Anconában, hogy parancsszóra, amennyiben ez szükségesnek bizonyul, Durazzó alá vonuljon. Méltatja Thomson érdemeit és kijelenti, hogy gondoskodni fog, hogy Olaszország érdekei a legtávolabbról se veszélyeztessenek. Az eseményeket mindenestre nyugodtan és hidegvérrel kell szemlélni.

Hivatalos szépités.

Rómából jelentik: Délután négy órakor táviratozzák hivatalosan Durazzóból: A városban jelenleg nyugalom uralkodik, de két ellenséges csapat a város közelében ütött tábort és minden pillanatban várható, hogy behatolnak a városba. Azt hiszik, hogy a felkelők éjjel fognak támadást intézni a város ellen. A halottak és sebesültek száma igen nagy. A fejedelem Alesszióból erősítést kért.

Bécsből jelentik: Durazzói táviratok szerint a kritikus helyzet dél felé némileg javult azonban azt, hogy Thomson elesett, megerősítik.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

Háromszázezer koronás illeték-pör.

(Az aradi pénzügyigazgatóság különös keresete.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 15.

Az aradi pénzügyigazgatóság érdekes keresetet indított egy aradmegyei mágnás ellen az aradi törvényszék előtt. Róka József pénzügyigazgató, mielőtt a múlt héten megkezdte szabadságát, hozzájárult a pénzügyigazgatóság egyik előadójának javaslatához, hogy Königsegg Fidél gróf aradmegyei nagybirtokos ellen eltitkolt illeték után kirótt nyolcszoros bírság összegéig indítsák meg a keresetet.

A szokatlan és szokatlanul nagy összegű kereset előzményei négy évre nyulnak vissza. Még ezerkilencszáztizben történt, hogy Königsegg Fidél gróf feltóti birtokát összesen két millió és hétszáz ezer koronáért eladta. A vevők: Kuntz János feltóti, Drechsler Nándor temesvári és ifj. Rózer János gyertyamosi lakosok 1910. április 17-én kötötték meg az adás-vételi szerződést a gróffal és ebben a szerződésben részletesen felsorolták azt is, hogy mit vesznek át a kikötött vételár ellenében. A szerződésből az tűnt ki, hogy a vételösszegnek több mint egyharmada, pontosan egymillió korona a megvett földbirtokon lévő ingóságok, gazdasági felszerelések és eszközök ára. A vételár összege után Königsegg gróf lefizette a törvényszerinti illetéket és pedig az ingatlan után és az ingók után azok szerződés szerinti értékének megfelelően más-más százaléku kulcs szerint.

Pár héttel az adásvétel után az aradi pénzügyigazgató névtelen följelentést kapott. A levélíró, aki kinyomozhatatlanul megmaradt az ismeretlenség homályában, azt állította, hogy Königsegg Fidél gróf az eladás alkalmával illetéket titkolt el a kincstár elől, az ingóságokat, amelyek után kisebb százalék az illeték, jóval nagyobb értékben jelentette be, mint valóban voltak, a földbirtokra, az ingatlanra tehát ennek megfelelően kevesebb jutott a vételárból. A pénzügyigazgatóság a följelentés alapján megindította a puhatólást.

Königsegg Fidél gróf, akit ebben az ügyben kihallgattak, azonnal elmondotta, hogy véleménye szerint valami félreértés történhetett, mert az ingóságok értéke az eladott feltóti birtokon csakugyan nem egy millió korona volt, hanem épen a fele: ötszáz ezer korona.

A gróf hangsúlyozta vallomásában, hogy őt semminemű félrevezetési szándék nem irányította, hanem figyelmét elkerülte az, hogy az adás-vételi szerződésbe az ingóságok értékére nagyobb összeget irtak a vételárból.

Együttal nyomban felajánlotta a tévedés következtében beállott illeték-különbözet lefizetését.

A világosi járásbíró az aradi pénzügyigazgatóság elterjesztése alapján 36.750 koronában állapította meg az illetéktöbbletet és Königsegg gróf eleget is tett a reá rótt kötelezettségnek, a tekintélyes összegű illetéket be is fizette az állampénztárba.

Annál meglepőbb volt azután, hogy az ügy ezzel még nem fejeződött be. A pénzügyigazgatóságon hosszú ideig szaporodott a feltóti birtokeladás ügyének aktaesomója és a hosszadalmas eljárás vége az lett, hogy Róka József pénzügyigazgató az elmulasztott, de utóbb pótolta illeték után büntetést kíván kiróni Königsegg grófra és a 36.750 korona illeték

nyolcszorosának behajtása iránt már be is adotta a keresetet. Összesen 294.000 korona az az összeg, amelyet a pénzügyigazgatóság Königsegg Fidél gróftól követel. Érdekes még megemlíteni, hogy a fölemelt illeték jelentékeny része az „eltitkolás” följelentőjének jutna. Azonban most névtelen, ismeretlen ember a följelentő és még különben sem hangzott el a döntő bírói szó a különös kereset ügyében.

Aradi polgárok személyes szabadsága.

(„Tévedések” az aradi rendőrségen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 15.

Mostakészül az új törvény a parlamentben a hatósági személyek védelméről a ez új törvény életbeléptetése után: tilos lesz mosolygó arccal üdvözölni a falusi kisbíró, mert ez a cselekmény az új törvény 2636. § a alapján könnyen „hatósági személy kigunyolása”-nak minősülhet és fegyházbüntetést kaphat érte a bűntény elkövetője. Ha az új törvény életbe lép, akkor csak levett kalappal szabad beszélni a rendőri közgekkel, mert különben „hatósági személy elleni tiszteletlenség” tényálladékát mezejtjük ki.

Am azzal senki se törődik, hogy vajon a polgárság, a súlyos közterheket viselő polgárság türelmét mikor merítik ki? Már most is annyira körülbástyáztak bennünket a különböző rendelkezésekkel, hogy valóban nem tudjuk mikor követünk el olyan vétséget, vagy icipiei kihágást amely miatt a hatóság drága számlát prezentál nekünk. Már igazán azt se tudjuk, hogy reggel melyik lábunkkal lépünk ki a kapun, mert ha a bal lábunk fél méterrel meg akarná előzni a jobbat, esetleg a közrend elleni vétség kritériumát állapítja meg a törvényismaró, a jogtudóskat lefőző sarki rendőr. Mindaddig azonban, amíg csak a pénzünk bánta meg ezt a hatósági szigort, nem sok ügyet vetettünk rá, mert sok bajunk mellett azt tartottuk a legkisebbnek, hogy ezer szemmel vigyáznak ránk. Most azonban gyors egymásutánban olyan események történtek, amelyek fölrovása a közérdekbe vágó kötelességünk. Ezek a tények azt igazolják, hogy szükséges volna, ha az igazságügyminisztériumban a polgárság védelmére is gondolnának annyit, mint a hatóságokra: a kisbírókra, mezőcszőkre és fölesküdt erdőőrökre stb. A polgárság személyes szabadsága is van olyan fontos, mint a hatósági személyeké, mert hiszen addig láncolják körül a hatóságokat védő paragrafusokkal, mignem azt konstatalhatják, hogy ebben az országban nem maradt más, mint hatósági személyek és törvénykönyv. A jámbor polgárság külföldre menekül.

Amit most szóvá akarunk tenni, az két aradi polgárral történt, két aradi ember a szenvedő szereplője a két esetnek. De nem haladhatunk el szó nélkül a két történet mellett, mert ki tudja, hogy holnap velem, veled, vagy az ösémme, az apámmal, a nővéremmel nem-e eshetik-e meg ilyen? A rendőrség tubuzgósága most a beszéd tárgya jogászai körökben. Az inspekción tisztviselők ugyanis tág magyarázatot adnak az eléjük kerülő személyekkel szemben érvényesítendő jogaiknak. Hetekkel ezelőtt történt, hogy egy aradi fiatal, általánosan ismert kereskedő ellen néhány kisleány súlyos vádat emelt. A detektív azonnal előállította a gyanúsított kereskedőt a az inspekción rendőrtiszt olyan alaposan kihallgatta, hogy a szerencsétlen kereskedő még a késő esti órákban is a rendőrségen töprenghetett a fölött: -miért is szólított meg

ő néhány kis leányt az utcán? Mivel a kihallgató rendőrtiszt magatartásából arra lehetett következtetni, hogy előzetes letartóztatásban is ott tartják, (s ez esetben már egy hét múlva-össze is szedheti a sátorfáját és bucsút mondhat Aradnak) az ügyvédje felkereste a rendőrfőkapitányt és védelmet kért. Erre aztán késő este a kereskedő elhagyhatta a rendőrséget, ahol majdnem fél napig állott a legsúlyosabb gyanu alatt. Azért irunk most erről, mert a napokban tüzték ki az ügyét tárgyalásra a járásbíróig előtt és felmentő ítéletet hoztak, mert semmi sem bizonyult be ellene. Az ítélet jogerős. A súlyos vádból, „a fegyházbüntetést maga után vonó krimenből” még szimpla kihágás sem lett.

No. 2. Ez még egészen friss. Egy aradi iparos kiskorú fiáról kiderült, hogy váltókat hamisított a megkárosított banknak az a gyanuja támadt, hogy az apa is tudhat a hamis váltókról. A rendőrség nagy izgalommal és tüneményes gyorsasággal felvitette az apát és egész éjszakára elszállásolta a főkapitányságon, holott a bátyja tekintélyes kauciót ajánlott föl érte. Másnap aztán kiderült, hogy az apa épen olyan ártatlan a fia bűnében, mint — a főkapitány. Csak annyi bűne volt, hogy a fia hamisított. A kereskedőt másnap kiengedték „pardon tévedtünk!” kiáltással. De vajon az üzletfelek és a hitelezők is ilyen hideg nyugalommal térnek-e az ő „ülése” fölött napirendre? A sajtó egyik esetben sem írta meg a megvádolt kereskedő nevét, de a közönség maga a legjobb detektív és a „letartóztatott” emberről rögtön rémeket regél.

Keserű mosollyal kérdezzük tehát: miért kell ebben az országban még jobban megvédelmezni — a hatóságokat?

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A gyermeknapok műsorának legkedvesebb részét a szépségversenyeket és gyermekorsi korzót ma délután benyújtja le a rendezőbizottság. Dr. Múlek Lajosné elnöknő lakásán megtartott értekezlet határozata szerint a program a következő: A megmaradt tombola tárgyakat a Központi szálló előtt kisorsolják, majd a gyermek kocsi korzó következik a Sallac-utcától a Széchenyi-utcáig terjedő gyalogjárdán. A korzó befejezése után a Központi szálló kerthelyiségében kisorsolják a nagy sorjáték nyereményeit és összegyűjtik a szépségverseny szavazólapjait. Az ünnepély alatt a katonazene játszik. Dr. Múlek Lajosné elnöknő ez után kéri a szülőket, hogy a résztvevő gyermekekkel délután öt órakor a Központi szálló kerthelyiségében megjelenni sziveskedjenek, egyidejűleg értesíti a közönséget, hogy semmi gyűjtés, vagy adakozásra való felhívás ezen az igazán kedves ünnepélyen nem lesz.

(*) A dispensaire parkünnepélye a mozikban. Az aradi mozgófénykép színházban máától fogva a tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesületének a dispensaire javára június 28-án tartandó parkünnepélyét hirdetik. A részletes programot Urbán Iván báró főispán elnöklete alatt holnap délelőtt állítja össze a rendező bizottság, melynek támogatására készséggel vállalkozott valamennyi aradi jótékonyági és nőegyesület.

(*) A Tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesülete nevében halás köszönetet mond a „Kedélyes Asztaltársaság”-nak 20 koronás adományáért, Bácskai Béla dr. igazgató.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A színház jelentései.** Csütörtökön nyílnak meg a nyári színház kapui, csütörtökön kezdődik meg a több mint öthetes nyári szezon. A megnyitás napján bemutató-előadás lesz a nyári színházban. Csütörtökön este mutatja be a színház operette ensembleja a Budapesten is oly nagy sikerrel színrekerült *Léni néni*, amely bár francia szerzők munkája, de Heltai Jenő kitűnő átdolgozásában már — ugyszólván — magyar polgárjogot nyert. Már magában az ötletgazdag mese is méltán kelthet érdeklődést, de feltétlenül tetézi a remélt siker garanciáját a bájos, fülbemászó muzsika és a gracióz táncok is. Az operettében az egész személyzet játszik.

* **Zeneiskolai hangverseny.** A dr. Mezey Zsigmond hegedűművész vezetése alatt álló hírnévnek örvendő akadémiai előkészítő zeneiskola vasárnapi igazán magas nivóju vizsgahangversenye minden ízében élvezetes, gyönyörködtető szórakozást nyújtott a zenekedvelő közönségnek. Az elismerten kiváló iskola e hangversenye bizonyítékát adta ismét a zeneiskola helyes irányának, igazán komoly vezetésének, Mezey dr. és Zay Margit tanárok szakképzettségének és nagy lelkiismeretességének. Ugy az alacsonyabb, mint a magasabb osztályu tanítványok szabatos, fegyelmezett játéka az alapos, szakszerű és hivatott zeneoktatás fényes eredményeit tárták a Fehér Keresztben egybesereglett igen nagyszámu előkelő közönség elé. Természetesen a legnagyobb siker az Országos M. Kir. Zeneakadémián kitűnően vizsgázott művésznövendékeknek jutott osztályrészl. És pedig *Békffy Ilonkának*, *Iritz Mancinak* (zongora), *Komlóssy Boriskának* (gordonka) és *Bakró Istvánnak* (hegedű). Mind a négyen igen szép zenei tehetséggel vannak megáldva, haladásuk, precizitásuk és zenei előadásuk bámulatosan fejlett. Kivülök feltűnően rohamos fejlődést tanusított és sikert aratott a fiatal, összesen alig két éve tanuló, de tehetséges *Schwarz Ernő* (hegedű). Megnyerte még a közönség tetszését *Kalmár Dezső*, *Grieszhaber Fanny*, *Csögka János*, *Salamon Izsó*, *Komlóssy Olga*, *Bánffy Sándor*, *Ligeti Jolán* és *Korniss Pál*. Élvezetesen, szépen játszottak még: *Kovács Margit*, *Siposs Irén*, *Jakab József*, *Szemző testvérek*, *Bánffy Irén* és *Magda*, *Gessner József*, *Lichtig Margit*, *Galler Erzsébet*, *Szegfü Sári*, *Assael Magda*, *Lówenstein Miklós*, *Dávid Béla*, *Wilczek Erzsébet*, *Ehling Vilma*, *Molnár Erzsébet*, *Éliás Marci*, *Lakatos G.*, *Gráf R.*, *Salamon Edit* és *Mály Lajos*. A Mezey dr. igazgató által betanított 7 kamarazeneszám és zenekari számok oszupán növendéközreműködőkkel rendkívül hatásosak voltak. A közönség hálásan tapsolt a közreműködőknek és ovációkkal, virággal halmozta el a valóban fáradhatatlan tevékenységű, szimpatikus tanárokat.

* **Európából Amerikába léghajón.** (Az Apolló nagy műsora.) A mozi technika legújabb nagykonceptióju alkotását ma mutatta be az Apolló színház. A kinematográfia ebben a képen tulszáryalta az eddigi kereteit s nem jelentéktelenebb eszközöket használ fel az érdekesítő esemény feldolgozásához, mint Zeppelin világhírű óriási léghajóját és az Imperiált, az egyik legnagyobb óceánjáró hajót. Fenséges pillanat az, amikor a léghajó találkozik a tengeren az Imperiállal. Amikor ez a korszakos fölvetél készült, óriási katasztrófa történt a tengeren, amiről annak idején a lapok nagy cikkeiben számoltak be. A darab szüzésje rendkívül kedves történet. Egy dusszagdag amerikai milliomos fogadást tesz egy aviatikus barátjával, hogy tíz nap alatt Európából Amerikába hozza azt a művésznőt, aki a milliomosnak nagyon megtetszett. Sok érdekesítő kalandon át jut az aviatikus a céljához s a fogadást megnyeri. A műsor többi képei is rendkívül érdekesek. Szerdán egy napos amerikai műsort mutat be az Apolló. 3

* **Az osterlandi kém.** (Az *Uránia* mai bemutatója). A diplomáciai élet szövevényes rejtelmeit és azt a sok furfangot, melylyel itt dolgozni kell, élénk színekben ecseteli e kép, Egy katonai attachénak meg kell szereznie egy erődítmény terveit, ezen cél elérésére a leg-ravaszabb eszközökkel beférkőzik egy család szentélyébe. Udvarlásba kezd és sikerül neki a család feltett kincsét — az egyetlen leányt meghódítani. A diplomata a leány révén bejáratos lesz a házba, megszerzi az erődítmény terveit. S mikor azt az utasítást kapja, hogy a

felvonó hidat robbantsa fel: e munkánál rajta érik s ő kénytelen öngyilkossággal menekülni veszélyes helyzetéből. A kém így bűnhődik a sors keze által. A kiváló képet igen jól összeválogatott pótműsor kíséri, melyből kiemeljük a legujabb Prince képet: *Morie* és a lövbajnok. 5

* **Hol van Colletti? Csak keressék meg!**

SPORT.

Az Aradi Torna Egylet

jubiláris ünnepe.

(Küzdelem a Nagy Sándor vándordíjért.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 15.

Vasárnap valóban nagyszabásu sportünnepséggel tartja meg Arad régi és jóhírnevű egyesülete, az Aradi Torna Egylet fönnállása harmincöt esztendő évfordulóját, amelyet egyuttal az egyesület egyik megalapozó vezetőjére néhai Nagy Sándor dr. tornatanárra való megemlékezéssel kötnek össze. Az ünnepségek előkészületei máris ahnyira előrehaladtak, hogy ma az Aradi Torna Egylet választmányi ülésén már a végleges programot is megállapíthatták. Amint az előkészületekből következtetni lehet: a vasárnapi ünnepség méltó lesz az Aradi Torna Egylet hírnevéhez és Nagy Sándor emlékéhez is.

Az ünnep első része vasárnap délelőtt a temetőben lesz. Itt leplezik le Nagy Sándor síremlékét, amelyre Albert Andor szobrászművész faragta márványba pompásan az elhunyt kitűnő torna apostol melliszobrát. A leplezésnél *Jancsovics Ferenc* főreáliskolai igazgató, az ATE. alelnöke teszi le az egyesület koszoruját, mond emlékbeszédet Nagy Sándorról és köszönti a szobor alkotóját Albert Andort. A leplezési ünnepen a tanítóképző intézet ifjúsági énekkara gyászalt éneket, *Karoliny Mihály* igazgató pedig koszorut helyez az emlékre. A leplezésre a kultuszminiszter is elküldi képviselőjét és pedig, mint erről ma *Jankovich Béla* közoktatási miniszter értesítette *Lócs Rezső* helyettes polgármestert, az ATE. elnökét, a miniszter képviselőjére *Urbán Iván* báró főispánt kérte föl.

Már szombaton és vasárnap reggel érkeznek Aradra a Nagy Sándor vándordíjért versenyző és a vasárnap délutáni tornaünnepélyen résztvevő szegedi és budapesti egyesületek tornászcsapatai, akiket a vasutnál *Záray Jenő* titkár üdvözöl. A vendégek elszállásolásáról külön bizottság gondoskodik. A fényes tornaünnepély délután a kulturpalota dísztermében lesz. A 33. gyalogezred zenekarának pattogó zenekíséretével mutatják be a szebbnél-szebb festői gyakorlatokat az aradi, szegedi és budapesti tornászok. Érdekes lesz a magyar olimpiadi mintatornászcsapat szereplése, pompás látványt nyújtanak a hölgy csapatok és izgalmasnak ígérkezik a most először kiírt Nagy Sándor-vándordíj srofejéért folyó küzdelem.

+ **Az ATE. új tribünje.** Az Aradi Torna Egylet — mint ezt több ízben megírtuk — Óvár-téri sporttelepén tribünt épített. A tribün építés — miután a 35.000 korona építési és berendezési költség garanciáját vállaló városi közgyűlési határozatot *Steinitzer Pál* dr. megfeleltette — némi késedelmet szenved, azonban az egyesület vezetősége mindent megtesz, hogy a miniszteri jóváhagyásig teljesen előkészítse az építés ügyét. Az építkezésre az ATE. árlejtést hirdetett, amely június 13-án járt le. A határidőig beérkezett öt ajánlatot ma délután *Lócs Rezső* elnök vezetésével tartott választmányi ülésen bontották föl. A tribün építésére ajánlatot tettek: *Vladi István* 24162.25, *Gábor András* és társa 22861.25, *Eberlein és Pepoli* 31.012.06, *Vandracsek Ignác* 21559.95

és *Fábián József* 26.500 korona összeggel. A beérkezett ajánlatokat átszámításra kiadták az egyesület építési albizottságának. A legkedvezőbbnek talált ajánlat elfogadásáról az átszámítások után dönt a választmány.

+ **A távhajtási verseny első napja.** Szolnokról jelentő tudósítónk: Ma hajnalban hat órákor indultak el a szolnoki városháza előtti térről a Szolnok—Debrecen—Arad—Nagyvárad—Szolnok közti kocsiverseny résztvevői. A benevezett nyolc fogat közül hat jelent meg a startnál: *Jurenák Lajos* két pejlovas kocsija, melyet a tulajdonos hajtott, a kengyeli ménes két sárgája, amelyet *Baghy Gyula* és a kengyeli ménes másik fogata, amelyet *Hámos Antal* báró hajtott, *Olasz Elemér* feketéi, akiket ő maga vezényelt, *Hanzély János* pejfogata *Köhner Wily* báróval és *Solymossy Jenő* báró szürkéi, *Weisenbacher Aladár* a bakon. — *Debrecenből* jelentő tudósítónk: A távhajtás versenyzői ma déltájban érkeztek meg ide. Elsőnek *Jurenák Lajos* hajtott be a városháza előtti célponthoz. A százhuszonöt kilométeres utat 4 óra 19 perc alatt tette meg. Kevéssel utóbb befutott a kengyeli ménes két fogata 4 óra 26; illetve 4 óra 28 perces idővel. Körülbelül másfél órával utóbb ért célhoz *Olasz Elemér* fogata. Lovainak 5 óra 43 perc kellett az ut megtevéséhez. *Hanzély János* és *Solymossy Jenő* báró fogatai föladták a versenyt. A négy versenyző fogat holnap reggel hat órákor indul tovább a Debrecen—Nagyvárad közötti hatvan kilométeres második etappra.

+ **Aradi TE.—Temesvári AK. 3:3.** Vasárnap kellett volna az ATE-nak utolsó kisorsolt bajnoki mérkőzését lejátszani, de a bajnoki küzdelemből barátságos mérkőzés lett. Az ATE. a TAK-al szemben, a következő összeállításban állt ki *Feldmann-Döngies*, *Nyiry—Bodnár*, *Haller*, *Murányi—Zsák*, *Reisfeld*, *Salac*, *Takács*, *Must.* Az ATE. csapata igazán szép es élvezetes játékot mutatott és ugyancsak szépen játszó ellenfelével 3:3 eldöntetlenül végzett. A tavasszal lejátszott mérkőzések legszebbjét mintegy 7—800 főnyi közönség nézte végig.

MULATSÁGOK.

(=) **A Mérnök Egylet jünialisa.** Az Aradi Mérnök- és Építész Egylet f. hó 21-én, vasárnap rendezi mérnök jünialisát, melyre az egylet vidéki tagjai ezuton is meghívotnak. Minthogy a jünialis programszerűleg bonyolított le, az egylet vidéken lakó tagjai, az ezidőszertinti pontos beosztás szemmel tartása mellett, közben is csatlakozhatnak a társasághoz. A rendezőség mindenestre kéri azonban a vidéki tagokat, hogy az ellátás biztosítására részvételi szándékukat, a résztvevők számával együtt legkésőbb f. hó 18 áig (csütörtök) az egylet titkárságánál bejelenteni sziveskedjenek. A jünialis programja ez: Gyülekezés Arad Máv. vasuti állomáson reggeli 6 óra 15 perckor az I. oszt. váróteremben. Indulása 6 óra 30 perces személyvonattal a kirándulóknak fentartott Máv. különkocsiban *Milova-Odvasra*. Érkezés: 7 óra 50 perckor *Milova-Odvas* állomásra, 8 órákor indulás a milovai völgybe *Mairovitz Mór* és *Fiai* cég iparvasutján. 8 óra 45 perckor érkezés a végállomásra. Reggel 10 óra 15 perckor indulás lefelé az iparvasuton, 10 óra 45 perckor érkezés a Maros partjára, 11 órákor indulás az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal dereglyéivel a Maroson lefelé, 1 óra 30 perckor érkezés *Lippára*, 1 óra 45 perckor indulás *Lippafüredre*, 2 óra 15 perckor érkezés *Lippafüredre*. Ebéd. Indulás *Lippafüredről* 7 órákor *Máriaradnára*, érkezés *Máriaradnára* 7 óra 30 perckor, vonat indul *Aradra* 7 óra 51 perckor, érkezés *Aradra* 8 óra 52 perckor.

Schönberger Róza a Polónyi—Lengyel-pör rejtelméről

(Kormányelismerés a nagy nőnek. — Százezer korona egy értesítésért. — Ottó herceg levele. — Az udvarnagy öngyilkossága. — Polónyi Géza halála.)
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin, június 10

A kalandos multu Schönberger báróné, leánynevén Wallenstein Róza, annak idején tudvalevően középpontjába került a magyar politikai körök érdeklődésének, mivelhogy igen titokzatos és pikáns célzásokkal perdöntő tanúnak emlegették a Polónyi-Lengyel sajtópörben. A koalíciós kormány, mint emlékezetes, ugy tette el utból a szép Rózát, hogy örökre kiltotta Magyarországból. Most, hogy a Polónyi—Lengyel pör — úgy lehet — nemsokára újra tárgyalásra kerül, Berlinben, ahol a báróné száműzetése napjait éli, egy magyar ujságíró kikérdezte őt a Polónyi—Lengyel ügyben való szerepléséről és a báróné érdekes válaszát a következőkben írta meg nekünk:

— Kis dologból kerekedett az egész. Miniszterek voltak már régen azok, akik ugy vágytak utána: Polónyi, Apponyi, meg a többi mind. Megkért ekkor egy testület, hogy járjam ki sürgősen valaminek az elintézését a kultusz-minisztériumnak abban az osztályában, amit akkor Makay osztálytanácsos vezetett.

Elmegyek a minisztériumba, nem tudom már, hányas ügyosztályba Makayhoz. Künn áll egy táblán: „Bejelentés nélkül tilos a bemenet”. De hát én először is nem láttam ezt a táblát, másodszer meg nem is volt ott szolgálakivel bejelentethetem volna magamat és harmadszor, amit mindjárt előszörre kellett volna mondanom, én nem voltam szokva ahhoz, hogy magyar minisztériumban bejelentés nélkül is ne lássanak szívesen. Benyitok Makayhoz: mintha maga a tüzes menykő csapott volna le rá. Elkezd szaladni, mint akinek puska van a széke alatt, hogy merek én hozzá benyitni, nem látom-e a táblát, nem tudok-e olvasni, ha nem, ő majd megtanít rá és még sok egyébre is. Ejnye na, mondom magamban, hát ki vagy te, hogy veled csak így lehet beszélni. Felelni akarok neki, meg akarom mondani, ki vagyok (tudom biztosan, menten elhallgatott volna), de szóhoz se hagy jutni, azt mondja: kidobál. No, ha nyelvvel nem, hát karral győztem és kapott jobbról-balról olyanokat, hogy miniszteri tanácsos se előtte, se utána. Mikor kapom a vizsgálóbírótól az idézést becsületsértés és hatóság elleni erőszak miatt, el megyek Polónyihoz — igazságügyminiszter volt akkor — intse le az ügyészt, ne alkalmatlankodjék. De akkor Polónyi már nagyon fennhangon beszélt, saját magát, meg a bárónyszekét kivéve. Hekuba volt neki minden. Ő bizony, mondja, tapodtat se tesz, menjen minden a maga útján. Ilyet ki hallott? No, gondoltam, beszélj te még más-kép is. Vázsonyi volt a védőm, átadok neki két levelet, az egyiket a

koalíciós kabinet valamennyi tagja
aláírta,

hivatalosan köszönetet mondanak a

haza érdekében való fáradozásomért

Jön a tárgyalás, az ügyész lecsepeül, elmond rólam minden rosszat. Feláll Vázsonyi, elkezd felolvasni ezt a levelet, így felel az ügyészi beállításra. Aki csak ott volt a tárgyaláson, mind majd kibámulja a szemét (soha a világ ilyet még nem látott.) A bíróság visszavonult tanácskozni és elnapolja a tárgyalást. Ezzel a dolog el is lett volna intézve, hisz az elnapolás óta (hét éve már ennek) fél sor írást nem kaptam. De egyszerre jönnek az ujságok, az ujságírók és kezdik bolygatni: mi csoda nagy szolgálatok azok, amiket én a hazának teljesítettem és amikért nekem az egész kormány írásban mond köszönetet. Ha ujságírók egyszer gyanut fognak valamire, akkor

aztán ments isten. Meg tudják azok még azt is, ki hányszor fordult jobbról balra az éjjel ágyában?

— Nemsokára rá történt, hogy Halmos, volt budapesti polgármester nagy vádakat emelt Polónyi ellen. Akkor már semmi másról nem volt szó, mint a Polónyi multjának kiderítéséről. És... így kerültem én is bele a dologba. Ez volt a kezdete mindennek.

— És a folytatása?

— Nemsokára rá Lengyel Zoltán, akivel soha nem beszéltem és akit soha nem láttam, magáévá teszi a volt polgármester vádjait s ő azok közé egyik főpontként a velem kapcsolatos dolgokat sorozza. Ekkor történt a világ leghallatlanabb dolga: a saját lakásomból, a lakattal lezárt szekrényemből megszerez Lengyel Zoltán egy levelet, amit Polónyi hozzáam intézett. Azt írja ebben Polónyi, menjek Bécsbe, tudjam meg

hajlandó-e és ha igen, mikor a király Kossuth Ferencet kihallgatáson fogadni? Százezer koronát ígért, ha néhány nappal előzőleg értesitem őket róla.

Gondolja, talán nehéz volt ezt megtudnom? Meg tudtam én már sokkal különb dolgokat! Hogy honnan tudtam meg? Jaj, ne legyen olyan kíváncsi. Nem bánom, megmondom: Ottó főhercegtől. Ottó főherceg anyyira udvarias volt, hogy elküldte nekem még a levelet is, melyben bátyja

Ferenc Ferdinánd trónörökös értesíti, hogy a király Kossuthot fogadni fogja.

Még most is meg van ez a levelem.

— A többi dolognak, amit ezzel kapcsolatban írtak, csak a fele igaz. És éppen ez a fele csupa jelentéktelen dolog, spró magánügyek. Nem is nekem ártottak vele, hanem azoknak, akiket még belekevertek, így például Lichtenstein Lajos herceg udvarnagynak, akit a botrány kitörése után a király magához rendelte s

aki másnap megmérgezte magát.

Nem igaz az a sok minden, amit halálakor a lapok írtak: megmérgezte ő bizony annak rendje módja szerint magát.

— Én ellenem a koalíciós kormány két nagy igazságtalanságot követett el. Az egyiket Polónyi Géza egymaga csinálta. Mondtam már, hogy százezer koronát ígért arra az esetre, ha előzőleg megtudom, hogy a király mikor fogadja Kossuth Ferencet. Persze, össze akarták előbb a fejüket dugni, hogy együtt süssék ki, mit mondjon Kossuth Ferenc Bécsben? — Előbb tudtam meg, mint maga a kabinetiroda, amelyik a meghívót elküldte. Értesítettem is Polónyit: egy vörös vasat se kaptam. Nebánt-sák őt, okos ember az, ha még az én eszemen is túl járt. Nemhogy ezt megfizette volna, még 14.000 koronáról szóló expenz-nótát küldött (ő volt az ügyvédem, ő képviselt legtöbb peremben.) De egészen én se estem a fejem lágyára: annyit fizettem neki erre a tizennégyezerre, mint ő nekem a százezerre. Kvittek vagyunk, illetve jár nekem még nyolevanhatezer.

— A másik dolgot maga az egész koalíciós kormány csinálta és ez:

Budapestről való kiutasításom.

— Akkor lettek volna szemfülesek az ujságírók, mikor erről tárgyaltam a rendőrséggel. Hallottak volna egyet mást! Mert kérem, könnyű dolog valakit kiutasítani, nem nagy kunszt azt mondani valakiről, nem tudja jövedelmeit igazolni, akkor, mikor teljes egy millió korona vagyont mutat ki. De már olyat ki hallott, azt mondani, hogy kiutasítjuk, mert kijárással foglalkozik. Hiszen kérem, a kijárással olyan, mint a szerelem: legalább kettő kell hozzá, egy egymagában nem tehet semmit. Igenis, kijártam. Mért is ne, legalább valamit behoztam abból, amivel rászedtek. És pedig legtöbbet: az igazságügy-minisztériumban. Birák áthelyezése, előléptetése a kisebbek közé tartozott. Egyszer egy közjegyzőséget is kijártam. Én azt mondom ugyan, hogy kijárni: becsületes üzlet, nincs

abba semmi, de ha nem az, akkor mindig ketten bűnösök. Mért csak engem utasítottak ki és nem az igazságügyminiszter urat is? Egyikünk nem tehetett a másiknak szemrehányást!

A megvakult könyvelő huszezer koronája.

(Elutasított kártérítési kereset.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 15.

Weisz Dávid aradi kereskedőnél hosszabb ideig volt alkalmazásban Deutsch Rezső könyvelő. A szerencsétlen ember mintegy másfél év előtt azt vette észre, hogy szeme mind-egyre gyengébb lett. Konzultáltatta magát előbb aradi, majd budapesti orvosokkal. A gyógykezelés eredménytelennek bizonyult: Deutsch két hónap mulva teljesen elvesztette szeme világát.

Nem sokkal később Deutsch keresetet indított volt főnöke Weisz Dávid ellen s egy évi fizetésének tizszeresét, 19,200 koronát követelt tőle kártérítés gyanánt. A keresetben előadta, hogy másfél évig volt Weisznál alkalmazásban s a budapesti orvostanárok véleménye szerint megvakulását az okozta, hogy rosszul világított helyiségben dolgozott, melynek kályhája állandóan füstölt s így ugynevezett börtönvakságot szerzett.

Az ügy Székely Miklós dr. referens bíróhoz került, aki mindenekelőtt személyesen is megsejmelte azt a helyiséget, amelyben Deutsch dolgozott s elrendelte, hogy Issekutz László dr., Vass Sándor dr. és Kronstein Vilmos dr. orvosok szakértői szemlét tartsanak ott s vizsgálják meg Deuschot is.

A szakértői szemle Deutschra nézve kedvezőtlen eredménnyel járt. Ugy Székely bíró, mint az orvosok konstatálták, hogy a helyiség amelyben felperes dolgozott, kifogástalan, világítása az átlagnál nem rosszabb. Az orvosoknak ezután Deuschot kellett volna megvizsgálni, de arra kérték a törvényszéket, hogy elsősorban a Wassermann-féle vizsgálatnak vesse alá a felperest annak megállapítása végett, hogy szembetegsége nem e venereás eredetű? A királyi törvényszék el is rendelte, hogy Deutsch jelentkezék vérvizsgálat céljából Posgay István dr. törvényszéki orvosszakértőnél, a felperes azonban ennek a meghagyásnak nem tett eleget.

A bizonyítási eljárás során több tanu azt vallotta, hogy Deutsch már előbb is, amikor Temesváron volt alkalmazásban, panaszkodott, hogy a szeme nagyon gyenge s erős szemüveget visel. Mindezek alapján az aradi törvényszék polgári tanácsa Székely Miklós dr. bíró referálása után Deuschot keresetével elutasította. A polgári bíróság ülését, amely reggel kilenc órától délután négy óráig tartott, végighallgatta Gajzágó Béla dr. táblaelnök is, aki a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az aradi bírákról.

A közelgő nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lakcímeiket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözködés esetén a portókülömbözöt szíves megtérítését kérjük.

HIREK.

Görög-török háboru előtt.

— Ujabb mászárlások. —
Távirati tudósítás.

Atén, június 15.

Bécsből jelentik: Diplomáciai körökben igen komolynak tartják a görög-török helyzetet. Aténi jelentés szerint a görög kormány mindent elkövet a helyzet tisztázására, ami csak háborus uton lehetséges.

Aténből jelentik: A kormány táviratot kapott, mely szerint Kopkarambulon mellett két török torpadó megakadályozta, hogy Mitilini felé menekülő görögök folytathassák utjukat. A törökök valóságos vérfürdőt rendeztek. Aténben kikerülhetetlennek tartják a háborút.

Aténből jelentik: A kormánykörök azt tartják, hogy csak háborus uton lehet elégtételt szerezni a görögök üldözéséért és lemészárlásáért.

Belgrádból jelentik: A király elnöklésével minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy a görög-török konfliktusban Szerbia egyelőre várakozó álláspontot foglalt el és megvárja az események fejlődését.

Levéltitkot sértő képviselő.

(A miniszterelnök rossz helyre tévedt levele.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 15.

A lapokat bejárta az a levél, amelyet Tisza István gróf küldött a nemzeti munkapárt egyes tagjainak, kérdést intézve hozzájuk, hogy mikor kívánják a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslatot tárgyalni. A levélnek tartalma ezek szerint nem is volt valami különös, nem szokatlan, még csak nem is titok. Ellenben titokzatos, különös és szokatlan: hogy kerül egy lepecsételt, megcímezett, egyes képviselők címére zártan elküldött levél a nyilvánosság elé? Ha ezt megtudjuk, el kell újra ismernünk, hogy néha különösebb az Ur utjai.

A nagyzerlenci kerület országgyűlési képviselője Huszár Károly. Arcára, alakjára Henrik porosz herceghez hasonlít, látásra tehát könnyen meg lehet őt különböztetni az izgékonymozgékony néppárti Huszár Károlytól, aki Sárvár képét viseli a parlamentben. A posta azonban nem tud ilyen finoman disztüingválni emberi arcok és politikai pártállások közt. Így történt, hogy a miniszterelnök levelét, amely a nagyzerlenci képviselőnek szült, a sárvári Huszár Károlynak kézbesítették! Eddig minden emberi és érthető. Nyugateurópai szokások szerint — amelyek a levéltitok szentségét nagyrabecsülik — a további eseményeknek így kellett volna alakulniuk: a néppárti Huszár Károly felbontja a levelet s előbb meglepve s talán meg is hatva konstatálja, hogy a miniszterelnök, akit ő oly sokszor keményen támadott, „kedves barátomnak” titulálja őt, a továbbiakból azonban rezignáltan értesül, hogy az intim megszólítás — s így a levél is — nem neki, hanem névrokonának, a nagyzerlenci képviselőnek szült s miután ezt így konstatálta, újra leragasztja a levelet, ráírja, hogy a „nagyzerlenci képviselőnek” s azzal a levélszekrénybe dobja. Mindez így történhetett volna, de másképp történt. Sárvári Huszár Károly — talán kemény tusa után — legyűrte magában a nyugateurópai, átengedte magát teljesen ellenzéki érzelmeinek s a szörnyű titkot nyilvánosságra hozta. Ha egy grájzleros hasonlóképp jár el konkurrensével, aki ugyanazt a nevet viseli véletlenül, mint ő, hát a többi grájzleros többé szóba sem áll vele. De ez hátrama-

radt kereskedői szokás filiszteri felfogása, amely nem éri el a klerikális politika étheri tisztaságu szféráját.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkövetve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Nemi hőemelkedés és elvétve zivataros esők várhatók. — Sürgönyprognózis: Melegebb, elvétve csapadék, zivatarok.

— A polgármester hivatalában. Varjassy Lajos polgármester két heti távollét után ma elfoglalta hivatalát és átvette az ügyek vezetését Lócs Rezső helyettes polgármestertől. A polgármester Rómában, Florenoban és Velencében tartózkodott szabadságideje alatt.

— A német hadgyakorlatok. Berlinből jelentik: Az ideai császármanőveren az eddigi dispoziciók szerint Vilmos császáron kívül részt vesz három uralkodó, nyolc trónörökös, köztük három külföldi és tizenhat külföldi hatalom katonái megbízottja. Ferenc Ferdinánd királyi herceg augusztus végén érkezik a hadgyakorlatok színhelyére, ahol a császár vendége lesz.

— Egy görög katolikus püspök lemondása. Zágrábból jelentik: Drohobeczky Gyula a kőrösi görög katolikus egyházmegye püspöke nyugalomba vonul és legilletékesebb helyről szerzett információink szerint már be is adta állásáról való lemondását. Addig, amíg a püspöki széket be nem töltik, Nyárády dr. zágrábi görög katolikus plébános vezeti az egyházmegye ügyeit in spiritualibus et in temporalibus. Drohobeczky püspök távozása közelről érinti a horvátországi magyarságot, mert a főpásztor, aki a munkácsi egyházmegyéből került a horvátországi Kőrösre, ott sem szünt meg jó magyar lenni.

— Rendőrtisztek a parlamenti őrségben. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség körében teljes pozitívással tárgyalják azt a tényt, hogy már a legközelebbi időben a parlamenti őrség tisztjeit felmentik állásuktól, visszahelyezik a csapatokhoz s helyüket rendőrtisztekkel töltik be. Horváth Péter alezredes, a parlamenti őrség parancsnokának helyére Pavlik főfelügyelő kerülne, Barthi László kapitány helyébe Wolkenberg Gyula felügyelő s Gerő utódjának, Mórity Lászlónak helyébe Baksay Károly felügyelő.

— Az olasz trónörökös elájult a bikaviadalon. Madridból jelentik: Umberto herceg, a hétéves olasz trónörökös Pármában jelen volt egy bikaviadalnál. Mikor az egyik bika felhasította egy ló hasát, a kis trónörökös elájult. Magához térítették és azután sirva hagyta el a cirkuszt.

— Távozó nagykövet. Pétervárról jelentik: Itt az a hír van elterjedve, hogy Szapáry Frigyes gróf osztrák-magyar nagykövetet visszahívták. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy ez csak nyáron fog megtörténni. Állítólag családi okok miatt távozik a nagykövet állásából.

— Temesvár új tisztikara. Ma tartotta meg Temesvár törvényhatósági bizottsága tisztújító közgyűlését. Polgármesterré egyhangulag Geml József eddigi főjegyzőt, főjegyzővé Radocsay László dr. ügyvédet választották meg szótöbbséggel. A többi állásokat az eddigi tisztviselőkkel töltötték be.

— Az orosz cár Romániában. Konstanzából jelentik: Az orosz hajóraj reggeli 8 óra tájban tűnt fel a látóhatáron. Azonnal külön misszió utazott az orosz hajóraj elé. Mialatt a „Standard” befutott a kikötőbe, a királyi család a fogadó-pavillonban gyűlt egybe. Károly király, Ferdinánd trónörökös és Károly herceg orosz egyenruhát viseltek. A fogadó-pavillonba csak 46 személy nyert beocsátást. Tíz óra volt, amikor a cári család a partra érkezett. Mialatt a királyi család tagjai üdvözölték vendégeiket, a zenekarok az orosz himnuszt játszották. Miklós cár és Károly király kétszer megcsókolták egymást. A fogadás után a székesegyházba Te Deum volt. A Te Deum után intim reggeli volt Erzsébet királyné pavillonjában. Ugyanekkor a miniszterelnök vendégül látta Szaszonov külügyminisztert a kaszinóban. Délután 4 órakor a Standard jachton tea volt. Este hat órakor a cár tiszteletére nagy katonai diszszemle volt. A csapatok óriási közönség felkes ovációi közepette vonultak el a király vezetésével a cár előtt. Este kilenc órakor ebéd volt a cári pár tiszteletére. Éjjel tizenegy órakor a vendégek elutaztak.

— Schuster Illés temetése. Ma délután temették el általános részvét mellett Arad város orvosi karának nesztorát: Schuster Illést. A Deák Ferenc utca 40. számú háznál a gyászszertartásnál mindazon intézmények és testületek képviseltették magukat, amelyekben az elhunyt hosszú évtizedeken át munkásságot fejtett ki. Az aradi orvosszövetség és orvosegyesület vasárnap délben a városházán tartott értekezleten is áldozott az elhunyt érdemeinek, a temetésen pedig testületileg megjelent. Képvisele volt azonkívül a temetésen Arad város törvényhatósági bizottsága, az Aradi Első Takarékpénztár igazgatósága és tisztikara, az izraelita hitközség, amelynek kórházát hatvan esztendő óta vezette az elhunyt. A koporsónál Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi mondott megható beszédet és meleg szavakkal emlékezett meg Schuster Illés értékes lelki tulajdonságairól. Nagy gyászoló közönség kísérte ki ezután az izraelita temetőbe Arad legrégebb orvosának hamvait.

— Letartóztatott aradi iparos. Az aradi rendőrségről ma délelőtt átkisérték az ügyészség fogházába Bányai Ferenc hentesmestert, akit csalással vádolnak meg feljelentői. Bányai nemrégiben jött Aradra lakni s itt a Ferenc-téren levő hatósági mézszárszéket vette bízományba. Az üzlet azonban nem valami jól ment és a tanács a mézszárszéket beszüntette. Bányai ekkor maga nyitott hentesüzletet a Ferenc-téren. Ez üzlet sem jövedelmezett és a hentesmester egyre-másra csinálta az adósságokat. Hitelbe vásárolt árut és mikor már az adósságok nagyon nyomták, üzletét átadta. Hitelezőit azonban erről nem értesítette és mikor ezek rájöttek a ravaszságra, csalásért feljelentették Bányait a rendőrségen. Itt kihallgatásakor azzal védekezett Bányai, hogy nem volt szándékában megkárosítani hitelezőit. Ezt a védekezést azonban a rendőrség nem fogadta el, Bányait letartóztatták és ma délelőtt átkisérték az ügyészségre.

— Halálozások. Oravicabányai Máhr Ferenc ezredes az 53. gyalogezred parancsnoka több érdemrend, valamint a vitézségi érem tulajdonosa e hó 14-én Zágrábban elhunyt. A lippai Máhr valamint a Hehs-család benne rokonukat gyászolják.

Kigyósi Rezső bankhivatalnok életének 21. évében folyó évi június hó 15-én jobblétre szenderült. Temetése folyó évi június hó 16-án délután 5 órakor lesz az Orczy-utca 5. számú gyászszékből.

— A szász polgármester és a magyar választók. Szászvárosról jelentik: A magyarság és a szászság között négy évvel ezelőtt paktum létesült, amely szerint a szászok a képviselőválasztásnál a magyar jelöltet támogatják, viszont a szász polgármestert a magyarok életfogytiglan megválasztják. A szász polgármester *Andrea József* ellen általános volt a fölzdulás s így a magyar párt arra az álláspontra helyezkedett, hogy a városi igazgatásrosszasága miatt a szász polgármestert többé meg nem választja. A szászok a paktum egyoldalú megszegése ellen tiltakoztak. Izgatott hangulatban a magyar párt tegnapi új gyűlést tartott, amelyen megjelent *Farkas Pál*, a kerület országgyűlési képviselője és kijelentette, hogy őt a szászok a paktum alapján választották meg és ha a párt nem változtatja meg határozatát, mandátumáról azonnal lemond. Erre a magyar párt megváltoztatta határozatát. Szászváros képviselőtestülete másnap tartott közgyűlést, egyhangúan *Andree Józsefet* választotta meg polgármesternek.

— A bíróság és az ezredparancs. Székesfehérvárról jelentik: Érdekes pört tárgyalat szombaton délután a székesfehérvári járásbíróság. A becsületsértés címén megindult pörben felperes gyanánt a székesfehérvári 17. honvédszázados ezred tisztikara szerepelt, az alperes pedig, egy szegény külvárosi asszony, *Szabó Józsefné* volt. Az alperes azt állította, hogy egész vagyonát, egyetlen kecskéjét a mezőn gyakorlatozó tisztek kutyája megkergette és mikor a kecske a lábát törte, a tisztek eldugták a kutyát. A felperes tisztikar képviselőjében *Tattay István* alezredes jelent meg, akit ezredparancsba küldtek ki a tárgyalásra, az alperest pedig *Koncz József dr.* ügyvéd képviselte. *Koncz dr.* kifogásolta az ezredparancsban való megbízatást, mert törvényes képviselő gyanánt polgári bíróság ezt el nem fogadhatja. A járásbíróság akceptálta az alperes álláspontját és felpöröst meg nem jelentnek tekintve, pört megszüntetnek jelentette ki; *Tattay* alezredes azonban felfolyamodással élt az ítélet ellen.

— Három diplomával — szobafestősegéd. *Szentesről* jelentik: Sokat hányatott életű ember fejezte be életét a szentesi vármegyei közpórházban. Meghalt *Herczegh József dr.* *Szentes* városának két éven át volt főkapitánya. Mindössze harmincegy éves volt csak, de nagyon küzdelmes volt az élete. A koalíció idején nevezte ki *Kellemen Béla dr.* akkori főispán az akkor huszonegy éves fiatal embert *Szentes* főkapitányává. A koalíció bukásával *Herczegh dr.-nak* is mennie kellett, beállt újságírónak. Egy ideig *Szentesen*, *Makón*, *Vásárhelyen* újságíróskodott, majd *Szegedre* került, ahol beállt címfestősegédnek. Akkoriban sokat irtak róla a lapok, mert azon való elkeseredésében, hogy diplomás ember létére nem birt állást kapni, három diplomáját becsomagolva elküldte a kolozsvári egyetemnek, hogy „süssék meg, nem tudok belőlük megélni.” *Szegedről* a fővárosba került *Herczegh*, ahol egy képes hetilapnál dolgozott, majd betegen a szentesi kórházba jutott, ahol tegnap meghalt. Feleségén kívül négy gyermeke siratja.

— Tömeges mérgezés egy leányiskolában. *Düsseldorfból* táviratozzák nekünk: Egyik elemi iskola konyhájában szokatlan gázmérgezés történt. Egyik leányosztálynak éppen főzőórája volt, amikor a gáz kiömlött, mert a csap nem jól záródott. Hat kis leány elájult, a többiek közt pánik támadt. Egy kis leány az utcára rohant és ott eszméletlenül esett össze. Az elősiető tűzoltók térítették magához. Az iskola konyháját bezárták.

— Megölte a virzsínia szivar. *Kassáról* jelentik: A napokban elhunyt a város egyik legérdekesebb embere, a külön *Dick Károly dr.* *Dick* aki több mint egy millió vagyon ura volt, megszerezte annak idején az ügyvédi diplomát, de praxist sohasem folytatott, irodát nem nyitott. Az egész napot otthon töltötte s minden szórakozása az volt, hogy egyik virzsínia szivart a másik után szivta. Nem engedtek be hozzá senkit s ő maga is csak egyszer naponta, nyolc és kilenc óra között este hagyta el lakását, hogy sétálni menjen, de séta közben nem állt szóba senkivel. A hetvenéves embert a múlt hetekben nyelvrák támadta meg a sok virzsínia szivartól. Baját elhanyagolta, úgy, hogy mire Budapestre utazott magát kezelteni, az operáció már későnek bizonyult. Budapestről *Freiburgba* ment, hogy mezothoriummal kezeltesse baját, de itt sem tudták életét megmenteni. Ma bontották fel végrendeletét. Egymillió nyolcszáz ezer koronás vagyonának nagyobb részét öccsének négy gyermekére hagyta, házvezetőjének 100,000 koronát hagyott s 100,000 korona értékű fötéri házát. Jótékony, protestáns egyházi célokra mindössze 5000 koronát juttatott.

— Menyháza fürdő megnyitása. Mint értesülünk a menyháza fürdő vezetősége kedves ünnepek között nyitotta meg az idei szezont, átadva ezzel a fürdőt a nagyközönségnek. Nagy befektetések és újítások történtek. A fürdő tulajdonosai a gróf *Wenckheim-család* nagy áldozatok árán ezt a gyönyörű és páratlan kedves helyet, modern kényelemmel látta el. Kitűnő első rangú konyha és olcsó árak mellett, kényelmes szobák állanak rendelkezésre. A meleg gyógyforrások, a páratlan uszodák, a modern hidegvízgyógyintézet, mind egy nagyszabású fürdőhelynek is díszére válnának. A nagy hőség elől menekülő, kimerült ember, itt a mindig friss hegyi levegőben újra születni látszik. A gyönyörű sétányok, hegyi utak, halas tó és tennisz pályák, a turistákat és sportkedvelőket szolgálják, — a cigányzenekar, tombola és táncmulatságok a megfelelő szórakozást nyújtják. Az *Acsev. nobilis* igazgatósága azt az anyagi kedvezményt nyújtja, hogy teljes kényelemmel berendezett gyönyörű nyaralójában, minimumra leszállított kedvezményes árak mellett, a jelentkezés sorrendjében mindenkinek biztosít szobát. Hinni akarjuk, hogy városunk intelligens közönsége örömmel fogja ezt a kedvező alkalmat megragadni s pénzt nem a külföldi fürdőhelyek, hanem megynk minden természeti szépséggel felruházott gyönyörű *Menyházájának* felvirágoztatására fordítandja.

— Családirító földbirtokos. *Kopenhágából* jelentik: *Wöhringsea* windingeni földbirtokos pillanatnyi örülési rohamában agyonlőtte gyermekeit, négy fiút és egy leányt, akik közül a legkisebb hét hónapos, a legnagyobb tizenkét éves. A vérengző apa azután önmagát lötte föbe. A gyermekek közül hárman azonnal meghaltak, a többi pár perc múlva. A földbirtokos felesége és a cselédség a rémtett idején a mezőn dolgozott.

— Sportférfiak párbaja. *Budapestről* jelentik: Ma délután a *Fodor-féle* vívóteremben két ismert nevű sportférfi, *Weisz Richárd* és *Lázár József* kardpárbajt vívott. A párbajt *Fuchs Jenő dr.* világbajnok vezette. Rövid küzdelem után *Lázár* két vágást kapott a kezére, mire a párbajt beszüntették.

— Tűz a papirgyárban. Hatalmas vihar dühöngött tegnap éjszaka *Arad* fölött. Sűrű egymásutánban cikázott a sötét égbolton a villám és tizenegy óra tájban le is esett a papirgyárba. Itt felgyújtott egy szalma kazalt, amelyet azután a kivonult tűzoltóság oltott el.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 15-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: *Horóczy Gyula* szertárnoknak *Márton* nevű fia. *Junghans György* szabónak *György* nevű fia. *Ábrahám József* szobrásznak *Margit* nevű leánya. *Kucsera János* festőnek *János* nevű fia. *Rácz Károly* kereskedőnek *Margit* nevű leánya. *Kolarov János* fuvarosnak *Mózes* nevű fia. *Lévai József* cipésznek *Emma* nevű leánya. *Erdélyi János* fékezőnek *Erszébét* nevű leánya. *Tripa János* fűtőnek *János* nevű fia. *Timár Elek* fékezőnek *Elek* nevű fia. *Kerl Miklós* borbélynak *Etelka* nevű leánya. *Simon Elek* utcaseprőnek *Mária* nevű leánya. Meghalt: *Samu Gyuláné* 39 éves napszámos neje. *Szlev Andorné* 31 éves napszámos neje. *Laczkó Dániel* 3 éves fiú. *Schmidt Anna* 2 hónapos leány. *Berkovits István* 10 hetes fiú. Házasságot kötött: *Hirschl Béla* lakatos mester *Heller Erzsébet*tel. *Hirschl Ernő* lakatos mester *Heller Ilonával*. *Kun Ferenc* asztalos *Eöry Irmával*. *Katranicz István* mázólo *Stengel Annával*. *Muszka Tivadar* napszámos *Györgyi Juliannával*. *Czepela Mátyás* gulyás *Kovács Margittal*. *Ursz Szilárd* sütő *Felcsinszky Idával*. *Král György* kovács *Szrenka Máriával*. *Keveresán Antal* lakatos *Dittmann Franciskával*. *Regner Dániel* csatornafejtő *Hubert Ilonával*. *Ferencki János* szobafestő *Megyesi Máriával*.

— Modern beruházások. A sokat utazott fürdőközönség, ha gyógyulást vagy üdülést keres, reájön arra, hogy nem az a legjobb fürdő, melyik hangos reklámmal dolgozik, hanem ott fogja magát jól érezni, ahol az igazgatóság modern beruházásokkal szolgálja a vendég kényelmét és higiéniai igényeit. Ezen elvet követi a világhírű *Lipik-gyógyfürdő*, ahol az idény elején nagyobb átalakításokat végeztek, új jéggyártó hűtőtelep és egészségügyi berendezéseket létesítettek. Az igazgatóság áldozatkészséget tanusít, hogy fürdőkkel egyesített jutányos penziókkal emeli a fürdő vonzó erejét. Legutóbb tudományos alapon *Weszelszky Gyula dr.* ur egyetemi tanár vizsgálta meg *Lipik* gyógytényezőit és kimutatta, hogy iszapja négyszer akkora rádium mennyiséget tartalmaz, mint a híres *battagliai fango iszap*. *Lipik* gyógyforrás-vice szerencsés összetételének köszönhető a közvényes, csuzos, belső bajoknál, valamint gyermekbetegségekkel évszázadok óta elért páratlan gyógyeredmények. 9265

— Köszönetnyilvánítás. *Schuster Illés* ravatalára szánt koszorú megváltására *Bing Vilmos* 50 koronát, *Mandl Vilmos dr.* 20 koronát adományozott az izr. kórháznak, mely kegyeletes adományokért köszönetet mond az elnökség.

— *Hungária* kávéház terraszán előtti holnap, kedden a 33. gyalogezred zenekara este 8—11 óráig hangversenyt tart.

— *Pap Lajos* fogorvosi gyakorlatát *Andrássy-tér* 20. szám alól, *Andrássy-tér* 7. szám alá (*Réthy-ház*, *Minorita-templommal* szemben) helyezte át. 3592

— *Neptun strand-fürdő*, modern berendezés, nap- és légfürdők. *Uzoda* uraknak és hölgyeknek. Nyitva szeptember végéig. 3571

— Folyó hó 16-án, kedden és azután minden este *Szalay Imre* „*Gambrinus*” kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén az étteremben egy jól szervezett közkezdelt fővárosi filharmoniai női zenekar tart hangversenyt. Műsoruk a legújabb ének és zeneszámokból van összeállítva. A szóló, zene és énekszámokat *Fráter Marcsa* ének és *Grünor Mella* hegedűművész adják elő. Belépti díj nincs.

— Harminc százalékkal olcsóbb lett a gyermekoosi a *Fischer Nagy Áruháza* *Gyárikartárában* *Aradon*, *Szabadság-tér* 12. szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

— Kiváló szép formájú tenniszcipők urak és hölgyek részére. *Angol* vászon sétacipők és a világhírű *Chasalla Kneip-sandalok* már megérkeztek *Weinberger Janos* kizárólagos cipőraktárába. 2271

VÁROS ÉS MEGYE

Városi földek bérbeadása. A város gazdasági széke ma *Lócs Rezső* helyettes polgármester elnöklésével tartott ülésében úgy határozott, hogy a városi földeket augusztus 5-én, és 6-án reggel 9 órakor tartandó nyilvános árlejtésen adja bérebe.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A csődönkívüli kényszeregyezés törvényjavaslat. A Budapesti Hitelezői Védegyelet vezetősége — mint értesülünk — e napokban fog küldöttéleg tisztelegni Tisza István gróf miniszterelnök és Balogh Jenő igazságügyminiszter előtt. A küldöttség kérelme az lesz, hogy a kormány a csődön kívüli kényszeregyezésről szóló és a minisztériumban már készen fekvő törvényjavaslatot még a nyári szünet előtt, vagy ha ez technikai okokból nem volna lehetséges, legkésőbb az ősz folyamán terjessze a törvényhozás elé. A legutóbb lefolyt és még most sem szűnő közgazdasági válság alatt egyes hitelezők ellenállása folytán sok millió korona pusztult el. A javaslat be-terjesztése elől minden akadályt elhárítottak, mert Magyarország legnagyobb hitelezője, Ausztria, gazdasági testületei útján kijelentette, hogy a javaslatnak törvényerőre emelkedésével semmiféle jogesorbítás nem éri; annak ellenére, hogy Ausztriában ilyen törvény nem létezik. Egyébiránt az osztrák igazságügyminisztériumban az összes kereskedelmi és jogi testületek részvételével ankétot tartanak a csődtörvény reformjáról és a csődön kívüli kényszeregyezésnek (Zwangsausgliche, ausserhalb des Konkurses) készülő törvényjavaslatáról

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tévértéki indoklás.

Budapest, június 15.

Készáru.

Kínálat, vételkudv korlátolt, 10 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Déli szárlat	3 órai szárlat
Busa 1914. októberre	18.05—13.06	18.05—13.06
Busa 1915. áprilisra	13.20—13.21	13.23—13.24
Ross 1914. októberre	9.45—9.46	9.40—9.41
Tengeri 1914. júliusra	7.60—7.61	7.59—8.60
Zab 1914. októberre	7.86—7.87	7.86—7.87

45 árak 60 különként számítva.

Budapesti értéktőzsde (június 15.)

Osztrák hitel	602.—
Magyar hitel	776.—
4% koronajáradék	79.95
Osztrák-magyar államvasut	725.—
Jelszlogbank	402.—
Lezámitolóbank	490.—
Hassai Bank	475.75
Magyar Bank	489.50
Kereskedelmi Bank	3825.50
Rimamurányi	809.50
Balgótarjáni	680.—
Körmendi Vasut	586.50
Városi Villamos	312.—

Bécsi értéktőzsde (június 15.)

Osztrák hitel	600.25
Magyar hitel	777.50
Osztrák-magyar államv.	682.75
Déli vasut	86.25

A Temesvári Lloydársulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. jun. 15. Busa 75 kilogrammos 27.40—27.62, 76 kilogrammos 27.70—27.80, 77 kilogrammos 27.90—28.00, 78 kilogrammos 28.10—28.20, Ross (prima) 21.62—21.70, (közép) 21.00—21.10, Árpa (serfőző) —, (takarmány) 13.40—13.60, Zab (prima) 14.00—14.20, (közép) 12.40—12.60, Tengeri régi (magyar) —, új 12.40—12.50, (román) régi 13.70—13.80, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 6.20—6.30, (róssa) 7.00—7.10.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

KERESZT KUT, FERDINAND KUT:
biztos hashajtó, mely a beleket nem ingerli
elhajásodásnál, gyomorbajoknál
és aranyérről.

RUDOLF-FORRÁS
biztosan ható szer
hólyag, vese-
bajoknál,
köszvény,
csúsz, hügy-
bántalmak-
nál stb.

MARIENBADI VÖKORÁK
Tiszán és természetesen föllyve.

AMBROSIUS-KUT
EUROPA LEGGAZDAGABB
VASTARTALMÚ FORRÁSA.
Kiváló vérképző szer
sápkórna és vérsze-
génységnek.

**TERMÉSZETES MARIENBADI KÜTSŐ
KUT-PASTILLÁK.**
Ismeretők árnyvizeskereskedésekben,
gyógytár- és drogueriákban.

2687

Fischer Mór

Arad, Andrassy-tér 25. sz.

Neuman palota. V. és m. telefon 568.

Legolcsóbb bevásárlási forrás, hol óriási választékban kaphatók a legújabb kivitelű kül- és belföldi üveg, porcellán készletek, petr. villanycsillárok, mosdók, prima alumínium konyhaberendezési cikkek, alpaca és alp. ezüst evőeszközök eredeti gyári árban lesznek eladva.

Valódi karlsbadi porcellánból:

6. sz. tea- vagy kávékészlet modern facon gyönyörű beégetett festéssel, aranyozással Kor. 7.—tól
6. sz. ebédlő-készlet legújabb mintákkal, kézi festéssel, beégetett valódi aranyozással Kor. 17.—
12. sz. étkezészet ugyanily kivitelben Kor. 27.—
- 6 pár tea- v. kávécsésze finom ízűes mintával, beégetett aranyozással Kor. 3.—

Valódi kobaldszelű étkezészetekből óriási választék van állandóan raktáron 12 szem. már Kor. 90.—tól

Majolika mosdókészletek, modern különleges faconban Kor. 7.60-tól

Kül- és belföldi üvegekészletekből állandóan óriási választék:

- 6 szem. 34 drb. gyönyörű csiszolással Kor. 13.—
- Finom csiszolt vizes pohár darabja fill. —.12
- Finom csiszolt boros pohár darabja fill. —.10

Képkerekezés legnagyobb választékban és legjutányosabban lesznek készítve, modern ovál és gömbölyű keretek minden nagyságban és színben kaphatók. Üvegezést pontosan és legjutányosabban eszközölök.

Világhírű „Rex“ patent befőttes üvegek és főzőfazekak egyedüli beszerzési forrása.

Legújabb képes árjegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. 3313

Mindenféle

nyomtatványok

izléses, csinos kivitelben készülnek az

Aradi nyomda r. t.

nyomdájában,

JÓZSEF FŐHERCEG-UT 22. SZÁM.

Ó Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

Megérkeztek a legjobb, legújabb kivitelű

jégszekrények

Legolcsóbb és legnagyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyaszonyi kelengye, nászajándék, konyhafelszerelés, vendéglői- és kávéházi berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral	1.40
Likörkészlet 1 palack 6 pohárral	1.—
12 drb. vizes pohár csiszolt üveg	1.40
12 „ boros pohár „ „	1.20
12 „ likörös pohár „ „	1.20
1 felszolgáló állvány 6 tányérral	1.20
1 cukortartó	—40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	1.20

Porcellán edény, karlsbadi gyártmány

6 pár finom színes kávé- v. tea-csésze	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-készlet modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkezési-készlet 26 drb. csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdókészlet aranyozva és diszesen festve	14.—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve	3.—

Alpaca evőeszközök eredeti gyári árjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszesz-oszállárakban. — Legjobb minőségű Wolfram izzólámpák.

Képkerekezések a legújabb kivitelben gyorsan készíttetnek.

Legnagyobb épület üvegezési vállalat.

Költözködők

figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3361

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek: zálogéldulákat, tört aranyat és ezüstöt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer J.-utca, Minorita-palota

Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Egy teljesen jókarban levő

szívó-nyomó kút

és egy 10 hektoliteres vizeztartály jutányos áron

eladó.

Bővebbet: 3451

Weisz Jenő

épület- és műlakatosnál Arad, Andrassy-tér 9.

Erdély

gyöngye

az Előpataki

ásványviz, el-

ismert legjobb

üditő és gyógyító ital.

Főraktár:

Éles Arminál,

Aradon,

2968

Félliteres üveg 26 fillér.

Literes „ 36 „

Eladó birtok!

502 és 200 kisholdas (á 1200 □-öl) jó fekvésű két különálló birtok felszereléssel és szépnek mutakozó természettel dombos vidéken szabad kézből

igen olcsón eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

3716

299—1914. kib.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a m. kir. államvasutak békéscsaba-aradi vasútvonalán a második vágány építésére vonatkozó közigazgatási bejárást Dr. Rudán Amadé miniszteri oszt. tanácsos ur vezetése alatt elrendelte, a bejárás sorrendjét pedig a következőleg állapította meg:

A tárgyalás:		Meghivandó:	
ideje:	helye:	községek:	törvényhatóság:
1914. évi június hó 28-ik napjának d. e. 10 órája.	Békéscsaba, község-háza	1. Békéscsaba nagyközség. 2. Pusztaki-gyós község. 3. Gyula r. t. város. 4. Kétegyháza nagyközség.	Békés vármegye.
1914. évi június hó 24-ik napjának d. e. 9 órája.	Arad sz. kir. város tanácssterme.	5. Elek nagyközség (Löksháza p) 6. Kürtös nagyközség. 7. Mácsa nagyközség.	Arad vármegye.
1914. évi június hó 25-ik napjának d. e. 9 órája.	Arad sz. kir. város tanácssterme.	8. Kürtös nagyközség (Sofronya-puszt) 9. Kürtös nagyközség. (Szent-Pál-puszt) 10. Arad sz. kir. város.	Arad vármegye.

Miről az érdekelt magánfelek ezton azzal értesítetnek, hogy magukat a bejáráson megfelelően képviselhetik.

Arad, 1914. június hó 8-án.

Arad sz. kir. város közigazgatási bizottsága.

Aradi Kőszén és Kokszt Forgalmi vállalat
Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Városi és megyei telefon 987. sz.

Szállít közvetlen a bányákból cséplésre, gőzszántásra és iparüzemek részére elsőrendű magyar Hungária Környei, Aninai, Karwini és Porosz kőszéneket a legjutányosabb árban.

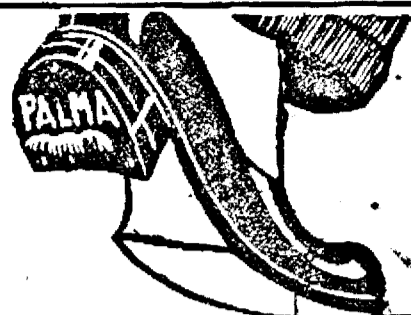
Magyar szén,
Porosz kokszt,

Porosz szén,
Porosz kovacs-szén,
Bükkfaszén.

591

Kérjük ajánlattételre cégünket felszólítani. Kiváló tisztelettel

Aradi Kőszén és Kokszt Forgalmi vállalat.

9261

Teichhof-Pension
Mariatrost-Graz mellett

5 perc a Teichhof villamos megállóhelytől gyönyörű fekvéssel nagy fenyőerdő mellett. 435 m. a tenger színe fölött 50 szoba, erkélyek, teraszok, fürdők, villanyvilágítás, elismert gondos ellátás. — Prospektus ingyen. 3598

14861—1914.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter a 7646/Elnöki B. 1914. sz. körrendeletével következőleg intézkedett:

Az 1918. évi október hó 15-éről 11870 elnöki B. szám alatt kelt körrendeletem kapcsán közlöm a törvényhatósággal, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter urral egyetértőleg létrejött megállapodás értelmében a csapattestek (osztályok) intézetek) az utolsó fegyvergyakorlat alól, a véderő törvény 48 §-a 1. pontja hetedik bekezdése alapján való felmentés kedvezményének tényleges szolgálatban álló egyének részére való megadásáról az elsőfoku kiegészítési hatóságokat csak az illető hadköteleseknek szabadságolása, illetőleg nem tényleges viszonyba való helyezése alkalmával fogják értesíteni.

Ha azonban tartalékos vagy póttartalékos részesítetnek a véderő törvény 48. § a 1. pontja hetedik bekezdésének b) betűje alapján ebben a kedvezményben akkor az illető parancsnokság az elsőfoku kiegészítési hatóságokat a kedvezmény megadásáról esetről-esetre azonnal fogják értesíteni.

Felhivom a törvényhatóságot, hogy ezt a rendeletemet tegye megfelelő módon közhírré és arról tudomásvétel és mihez tartás végett járási tisztviselőket értesítse.

Arad, 1914. június 12.

A városi tanács.

„MODIANO” CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGÁBB DE A LEGJOBB!

...Orosz tanácsra így a hívelek mint a lapocskák nyomatlanok, de mindenikben benne van nyomással az arany és a gyémánt alárta. J. & F. ...

Arad sz. kir város közs. iskola-
székétől.

277—1914.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közs. pol-
gári fuiskolájánál ujonnan szerve-
zett segéd tanítói állásra pályázatot
hirdetek.

Ezen állásra csak a nyelv-ör-
ténettudományi szakra képesített,
okleveles polgári iskolai tanítók
pályázhatnak

Az állással kapcsolatos illetm-
nyek: a város közönsége részéről
700 K. évi fizetés, 640 K. évi
kezdő lakáspénz, mely összeg 5-5
évenként fokozatosan 960 Koronára
emelkedik, hat á 300 koronás
ötödéves korpotlék, valamint a
vallás és közokt. ü. Miniszter urnak
85400—1912. sz. rendelete alapján
biztosított évi 700 korona állami
fizetékigészítés.

A kérvények f évi június hó
27-ig bezárólag Arad sz. kir. város
közs. iskolaszékéhez nyújtandók
be. Elkészve beérkezett, vagy a 40.
életévüket túlhaladták kérvényei
figyelembe nem vétetnek.

A kérvényhez csatolandók:
oklevél, szilletési, illetőségű és
orvosi, esetleges működési bizo-
nyítványok.

Arad, 1914. évi június hó 8-án.

Dr. Mülek Lajos
iskolaszéki m. elnök.

3027—1914. pm.

Hirdetmény.

Az 1915. évi esküdtképes egyé-
nekről szerkesztett kimutatást a
városháza I. emeletén levő hivatalos
helyiségben folyó év június 3-tól
19-ig terjedő 15 napra az 1897. évi
XXXIII. t. c. 10. § a értelmében
közszemlére kiteszem azzal, hogy
azt bárki megtekintheti továbbá,
hogy akár alkalmas egyének kha-
gyása akár nem alkalmasnak be-
jegyzése miatt e 15 nap alatt bárki
felszólalhat és a felszólalásokra,
melyek a fenti hivatalos helyiségben
közszemlére lesznek kitéve 8 nap
alatt bárki írásban vagy szóban
észrevételeket tehat.

Arad, 1914. május 30-án.

Löcs,
h. polgármester.

11059—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A selyemhernyó tenyésztés elő-
mozdítása és védelme tárgyában
közhírré teszem, hogy a selyemher-
nyó tenyésztéssel foglalkozók köz-
utakon, köztérenken vagy utcákon
lévő szederfákról tekintet nélkül ar-
ra, hogy foglalkozik-e hernyó nevel-
léssel vagy nem az illető kinek há-
za előtt a szederfa áll, szabadon
szedhetnek lombot; kivéve azon
szederfákat, melyeknek törzse 10
cm/m. átmérővel nem bírnak és
lombjaik méz és rézgálics keverék-
kel permetezve vannak.

Ki selyem tenyésztési célra a
lombszedést jogtalanul megakadá-
lyozza vagy a lombot megfertőzés
által selyemtenyésztési célra hasz-
nálhatatlanná teszi, az 1894. évi XII.
t. c. 95. § d. pontjába ütköző kihá-
gást követi el és 20 napi elzárásra
átváltoztatható 100 koronáig terjed-
hető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

Arad 1914. évimájus hó 17-én.

Green
főkapitány.

Arad-Csanádi Egyesült Vasutak menetrendje. Érvényes május hó 1-től.

Arad-Szeged.									
Kilomé- távolság.	Allomások	By. M.	Sz. V.	Mot. V.	Mot. V.	By. M.	Mot. V.	Sz. V.	Mot. V.
		I. II.	I. II. III.	II. III.	II. III.	I. II.	II. III.	I. II. III.	II. III.
	Wien Stb. ind.	1205	1205	1205	—	—	1020	1020	—
	Bpest kpu	930	930	1125	—	—	705	750	210
	Nagykikinda ..	—	—	—	—	680	680	1125	—
	Temesvár ..	427	427	815	815	815	—	224	506
	Tóvis ...	617	817	351	351	—	—	1046	—
	Brad ...	—	—	403	403	403	720	986	187
	Arad ... ind.	regg. 6:16	regg. 6:40	d. e. 8:45	d. e. 11:05	d. e. 11:49	d. u. 2:25	d. u. 4:13	este 7:16
5	Nagybuzsák...	—	—	8:55	11:14	—	2:35	—	7:25
9	Csátatelepi hízelőda	—	6:57	9:04	11:22	—	2:44	—	7:34
13	Pecskekassintamás	—	7:05	9:13	11:30	—	2:52	—	7:42
21	Opeska ...	6:47	7:25	9:31	11:47	12:17	3:09	4:41	7:50
29	Opeskaai tany.	—	—	9:45	12:01	—	3:22	—	8:03
35	Battonya ...	Mot. V. 7:04	7:52	9:58	12:13	12:55	3:35	5:08	8:10
40	Tompapuszta	—	8:03	10:08	12:23	—	3:44	—	8:19
45	Belsőpergpuszta	—	8:12	10:17	12:32	—	3:52	—	8:28
52	Mezőhegyes érk.	reggel 7:26	8:26	10:31	12:46	12:59	4:05	5:36	8:37
	Kétegyháza érk.	—	9:59	—	—	225	—	7:48	—
	Orosháza ind.	4:12	5:43	9:15	11:50	11:50	—	3:43	—
	Orosháza érk.	—	10:39	—	—	—	—	8:28	—
	Orosháza ind.	3:40	—	6:20	—	—	—	8:46	—
	Mezőhegyes ind.	5:42	7:27	8:46	10:34	1:15	1:01	4:10	6:30
62	Csanádapalota	6:00	7:40	9:05	10:53	1:35	1:16	4:27	6:46
68	Nagylaki kendergy.	6:09	—	9:18	11:04	—	—	4:37	7:01
70	Nagylak ...	6:14	7:52	9:27	11:12	1:57	—	4:43	7:10
77	Magy.-csanádmezőg.	6:24	—	9:40	11:25	—	—	4:53	7:23
80	Apátfalva érk.	6:30	8:05	9:48	11:32	2:16	1:41	4:59	7:30
	Hmvásárh. érk.	—	—	—	—	—	—	7:82	—
	Hmvásárh. ind.	—	—	6:57	—	—	—	4:05	—
	Nagyszentmiklós ind.	Mot. V. 10:04	10:04	—	—	—	—	7:80	—
	Nagyszentmiklós érk.	—	6:15	—	—	—	—	3:55	—
	Apátfalva ... ind.	II. III. 6:31	8:06	9:53	11:33	2:17	1:42	5:04	7:35
89	Makó ... érk.	reggel 6:46	8:18	10:11	11:50	2:33	1:54	5:19	7:52
95	Kiszombor ... ind.	4:09	6:50	8:23	10:43	11:58	2:34	5:21	8:15
99	3l. sz. őrház m. h.	4:25	7:03	8:35	10:59	12:08	2:48	5:34	8:35
102	Hizelőtelep kitérd.	4:31	7:10	—	—	—	—	—	—
108	Deszk ... érk.	4:36	7:15	—	—	—	—	—	—
114	Szereg ... érk.	4:45	7:24	—	—	—	—	—	—
	Temesvár érk.	7:86	12:33	12:33	207	606	904	608	518
	Nagybecsk. ..	9:24	311	311	450	—	951	—	643
118	Szereg ... ind.	5:03	7:40	9:02	11:46	12:47	3:26	2:32	6:17
122	Újszeged ... érk.	5:08	7:48	—	—	—	—	—	9:16
	Szeged ... érk.	5:15	7:53	9:12	12:00	1:00	3:40	2:42	6:36
	Szeged-Rök. érk.	—	8:02	10:80	—	280	—	344	—
	Bpest nypu. ..	9:15	105 125	125	—	680/750	1110	630	515
	Wien Stb. ..	8:45	985 620	620	—	550	—	550	1214/540
	Temesvár ..	—	1233	1233	—	606	904 822	608	518

Szeged-Arad.										
Kilomé- távolság.	Allomások	Szem. V.	Mot. V.	Mot. V.	Gyors M.	Mot. V.	Szem. V.	Mot. V.	Gyors M.	Mot. V.
		I. II. III.	II. III.	II. III.	I. II.	II. III.	I. II. III.	II. III.	I. II.	II. III.
	Temesvár ind.	9:45	—	451 748	—	9:25	100	1:40	1:40	—
	Wien Stb. ..	345 12:10	450	—	1110	—	1110	—	9:28	9:28
	Bpest nypu ..	805 10:15	1055	—	8:25 5:30	5:30	850	—	2:40	1215 2:40
	Szeged-Rök. ..	1:14	540	8:35	1116	1116	—	4:45	—	—
	Szeged ind.	reggel 3:08	reggel 6:10	d. e. 10:35	d. u. 12:36	d. u. 1:56	d. u. 3:17	d. u. 5:06	este 6:33	este 7:25
4	Újszeged ...	—	6:15	10:40	—	—	—	—	—	7:31
8	Szereg érk.	3:18	6:23	10:48	12:46	2:09	3:31	5:21	6:41	7:41
	Nagybecsk. ind.	7:18	—	621	621	621	1127	1127	1:18	1:18
	Temesvár ..	9:45	—	451 748	9:25	9:25	100	1:40	—	—
14	Szereg ... ind.	3:20	6:24	10:49	12:47	2:10	3:32	5:22	6:42	7:42
20	Deszk ...	3:32	6:35	11:02	—	2:24	3:44	5:34	—	7:55
23	Hizelőtelep kitérd.	3:42	6:45	11:15	—	—	—	5:47	—	8:10
27	3l. sz. őrház m. h.	—	6:50	11:20	—	—	—	5:52	—	8:15
33	Kiszombor ...	3:58	7:03	11:29	1:13	2:48	4:06	6:01	7:04	8:22
38	Makó ... érk.	4:08	7:15	11:41	1:23	3:00	4:18	6:15	7:15	8:33
42	Apátfalva érk.	4:28	7:17	11:51	1:27	3:02	4:35	6:18	7:15	8:33
	Apátfalva ind.	4:38	7:32	12:06	1:40	3:17	4:50	6:38	7:51	—
	Nagyszentmiklós ind.	—	10:04	—	—	—	—	7:80	—	—
	Hmvásárh. érk.	—	6:15	—	—	—	—	3:55	—	—
	Hmvásárh. ind.	9:40	9:40	—	—	—	—	7:32	—	—
	Apátfalva ind.	4:39	7:33	12:07	1:42	3:18	5:00	6:55	7:32	—
46	Magy.-csanádmezőg.	4:47	7:40	12:14	—	3:25	5:08	6:53	—	—
52	Nagylak ...	5:01	7:52	12:27	1:57	3:37	5:20	7:05	7:46	—
54	Nagylaki kendergy.	5:07	7:57	12:33	—	3:42	5:26	7:01	—	—
60	Csanádapalota	5:18	8:09	12:43	2:09	3:53	5:36	7:12	7:57	—
71	Mezőhegyes érk.	5:35	8:25	1:00	2:23	4:09	5:56	7:32	8:11	—
	Orosháza érk.	Mot. V. 8:08	10:39	—	—	—	—	8:28	—	—
	Orosháza ind.	12	3:40	6:20	—	—	—	3:48	—	—
	Kétegyháza érk.	II. III. 7:00	9:59	2:25	5:30	5:30	7:48	—	—	—
	Kétegyháza ind.	reggel 4:12	5:43	11:50	11:50	—	3:48	—	—	—
	Mezőhegyes ind.	4:00	5:50	8:27	1:02	2:27	4:12	6:41	—	8:13
78	Belsőpergpuszta	4:14	6:03	8:39	1:15	—	4:24	6:33	—	—
83	Tompapuszta	4:21	6:13	8:47	1:24	—	4:33	6:37	—	—
88	Battonya ...	4:35	6:25	9:00	1:35	2:51	4:44	6:42	—	8:38
94	Opeskaai tany.	4:47	—	9:11	1:46	—	4:54	—	—	—
102	Opeska ...	5:01	6:50	9:30	2:02	3:09	5:10	7:12	—	8:56
110	Pecskekassintamás	5:20	7:06	9:44	2:17	—	5:25	7:26	—	—
114	Csátatelepi hízelőda	5:30	7:16	9:53	2:26	—	5:35	7:35	—	—
117	Nagybuzsák ...	5:38	—	10:00	2:35	—	5:43	—	—	—
122	Arad ... érk.	5:45	7:33	10:10	2:43	3:37	5:53	7:51	—	9:24
	Brad érk.	11:38 12:00	—	7:41	9:11	9:11	—	—	—	—
	Tóvis ..	1:32	—	5:38	11:35	11:35	12:00	8:08	—	8:08
	Temesvár ..	7:45	—	2:12	6:08	6:08	8:30	12:05	—	12:05
	Nagykikinda ..	10:48	—	5:17	—	—	—	—	—	—
	Bpest kpu. ..	1:20	1:25	7:25	9:20	9:20	—	5:45	—	5:45
	Wien Stb. ..	8:00	6:45	—	6:45	—	—	—	—	—

Arverési hirdetemény.

Dr. Pollák Imre budapesti ügyvéd által képviselt Nicholson gépgyár részvénytársaság budapesti bejegyzett cég megkeresése folytán Lippán, 1914. évi június hó 20 ik napján délután 2 óraker Kónig Lipót szállító Zápolya-ntcai raktárában egy négy lörejeű gőzcseplőkészlet, fa, szén és alulfűtő szalmatüzelésre berendezett lokomobillal, egy 1000 m. m. kettős tisztító cséplőszekrényvel stb. nyilvános árverésen közbenjöttömmel a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Lippán, 1914. évi június hó 18-an.

Dr. Krenner Zoltán,
kir. közjegyző.

3760

Farkas János

mészáros és hentes,
Arad, József főherceg-ut 7.
Városi és megyei telefon 739.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai naptól fogva üzletemben a különleges husokat a következő árakban árusítom:

Marhahus:

Szegyhus levesnek 1 klgr. 1.— K.
Leveshus 1 klgr. 1.28 K.
Leveshus 1 klgr. 1.52 K.
Pecsenye husok 1 klgr. 1.60 K.
Beaufstack 1 klgr. 2.— K.

Sertéshus:

Karaj 1 klgr. 1.84 K.
Czomb 1 klgr. 1.68 K.
Tarja 1 klgr. 1.68 K.
Lapoczká 1 klgr. 1.68 K.
Oldalas 1 klgr. 1.52 K.
Darált hus 1 klgr. 1.52 K.
Zsir 1 klgr. 1.40 K.
Zsir szalonna 1 klgr. 1.86 K.
Háj 1 klgr. 1.60 K.

Borjuhús:

Pörkölt hus 1 klgr. 1.40 K.
Vesés 1 klgr. 1.40 K.
Szegye 1 klgr. 1.40 K.
Cotilete 1 klgr. 1.60 K.
Lapoczká 1 klgr. 1.80 K.
Czomb 2 40 K.

Ugyancsak a legjobb minőségű növendék hus is legolcsóbb árban kapható. 8628

Naponta frissen vágott marha, borju és sertéshus, legjobb minőségben felvágottak, sonka és kolbász, szalonna és zsír nagyban és kicsinyben. Szíves pártfogást kér:

Farkas János.

Telefon 595.

Költözködők figyelmébe.

Ajánljuk nagy választéku jól berendezett modern villanycsillárainkat, ugyszintén elvállalunk villamos és gázcsillárok átszerelését leggyorsabban és legújtanosabban. Szíves megkereséseket kérünk:

Pálkás Lajos és Társa

villanyműszerészek 1209

Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Menetrend.

Arad—Brád.

Arad	ind.	505	552	622	653	854	1158	1240	256	420	500	709
Ujszentanna			640				1238					
Pankota		631										
Borossebes												
Honcztó	érk.	411				1247				707		1000
Brád				1138	218			741	911			

Brád—Arad.

Brád	ind.		403	730		936		137		430			
Honcztó													
Borossebes			325	556						338	745		
Pankota													
Ujszentanna	érk.	602				736		1010				715	
Arad			652	727	1034	848	131	815	350	1134	624	743	845

Ujszentanna—Kétegyháza.

Ujszentanna	ind.	643	942	1242	857	608	809
Kétegyháza	érk.	815	1111	224	541	747	952

Kétegyháza—Ujszentanna.

Kétegyháza	ind.	405	538	750	1047	301	624
Ujszentanna	érk.	554	725	923	1233	443	753

Borossebes—Menyházaafürdő.

Borossebes	ind.	1018	csak ünnep- és vasárnap	1245	naponta	640
Menyházaafürdő	érk.	1133	VI/1—VIII/31-ig	152	VI/1—VIII/31-ig	747

Menyházaafürdő—Borossebes.

Menyházaafürdő	ind.	naponta	512	225	csak ünnep- és vasárnap	524
Borossebes	érk.	VI/1—VIII/31-ig	615	350	VI/1—VIII/31-ig	630

A vastag számok a gyorsmotor-, a rendes számok a motoros-, a dült számok a személyvonatokat jelzik.

Értesítés!

MEGNYILT

a Forray-utcában, a volt Popper Testvérek-féle helyiségben

(Gróf Hunyadi palotában.)

Singer Sándor

női és férfi divat fióküzlete

ahol női ruhakelme, mosó áru, de-lén, kész női és férfi fehérneműek, vászon, ohiffon és asztalneműek.

Kész fiu- és leányka-ruhák és felöltők.

Harisnya, keztü, csipké és szalag nagy választékban és jutányos áron szereshetők be. . . Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy mielőtt a fenti árukat beszereznék sziveskedjen üzletemet felkeresni. Tisztelettel

Singer Sándor

Arad, Forray-utca (Gróf Hunyadi-palota)

Figyelem a címre!

Nem összetéveszteni!!

Ha kerékpárt vagy jó varró-gépet akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy nálam csakis a legjobb gyártmányu gépek kaphatók feltűnő olcsó árakban, esetleg kedvező részletfizetés mellett is. Javítások legszakoszerűbben, jutányosan elkészítetnek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalom. Síracsokat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond

lakatos, műszerész és mérlegkészítő

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Telefon 370. 1923

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára,

Gyermek-kocsik

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű- és játékaru üzletében 1861

Arad, Szabadság-tér 21.

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vattával.

Minden dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-törszében.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűtőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 461

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apró hirdetésekről:

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban József főherceg-ut 22. Acsev-palota. (Bejárat a Kosuth-szoborral szemben.) Telefon szám 151.

Az apró hirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

A hirdetések este fél 6 óráig vétetnek fel.

Vidékről az apró hirdetések postantárványon küldendők — a szelvényen a szöveg elfér — avagy levélbélyegeken.

A hirdetést a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

HÁZASSÁG.

Férjhez adnám

Ismeretség hiányában szerény igényű háziasszony nevelt, művelt rom. kath. vallású 29 éves nővéremet, oly feltétlenül tisztességes közép-korú intelligens uriemberhez, esetleg elvált, vagy özvegyhez, ki nem hozományt, hanem igaz, hű feleséget keres; ki árva gyermekének édes anyja helyeit szerető gondozója, édes anyja lenne. Csakis komoly ajánlatokra reflektálok. Levelek tejes címmel: „Damokleasz” jellgére Arad főpostára kéretnek. 8787

Kellemes

és tiszta erdei fenyőillat a leg-egészségesebb a szobalevegő fel-irissztésre és tisztításra. Egy üveg 70 fillér Hanzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében Arad. 8707

LEVELEZÉS.

Vénus kézfinomító

a legjobb, mely a kezét három nap alatt bársony simává és fehérré varázsolja, 1 üveg 70 fillér. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk
és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktum”
teke-golyók
nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Védői megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 1754

ALKALMAZÁST NYER.

Jobb családból

való leány két kis gyermek mellé felvétetik. Weitzer János-u. 7. II. emelet 2. ajtó. 8772

Ügyes

szakácsnő kerestetik vidékre. Cím a kiadóhivatalban. 8788

Német kisasszonyt

ki a háztartásban is segédkezik, azonnali belépésre nagyobb gyermekek mellé keresek. Cím a kiadóhivatalban. 8780

ALKALMAZÁST KERES.

Fiatal asszony

kisgyermeket szoptatni vagy nagyobb felnevelni kíván. Cím Aranykéz u. 8. 8782

30 éves

uri családból származó nő, aki a háztartás összes teendőit kitűnően érti, házvezetőnői, gazdasszonyi állást keres magános úrnál, plébániára, esetleg gazdaságban. Levelek Jahn Emma Tőgyér, Torontalm. címre kéretnek. 8768

Szorgalmas

asszony házakhoz ajánlkozik főzni, vasalni, mosni, takarítani. Megkeresések Hunyadi-u. 1. sz. a házfelügyelőnél. 8770

Uri házaknál

elvállalok masszírozást, hidegvíz-gyógykezelést, pedikűrözést. Özv. Móra Andrásné okl. masszírozónő Arad, Kasza-utca 46. 8496

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó.

Kápolna u. 6. sz. alatt nagyobb három szobás lakás mellékhelyiségekkel virágos udvarban, gázkályhás fürdő, villanyvilágítással f. é. augusztus hó 1-re. Bővebbet ugyanott. 8768

Menyháza-fürdőn

az Aradi és csanádi egyetilt vasutak nyaralójában kényelmes szobák hosszabb, vagy rövidebb időre bármikor kiadók. Családok, vagy azok, kik a szobákat hosszabb időre veszik igénybe, lényeges ár-mérsékletet nyernek. Előjegyzéseket az igazgatóság anyagkezelési szakosztálya (Arad, József főherceg-ut 22 sz II. emelet délelőtt 10-2 óráig) fogad el. 8780

Kiadó lakás.

Legmodernebb berendezéssel egy 5 szobás lakás, mely áll 8 utcai és 2 udvari szobából és a szükséges mellékhelyiségekből azonnalra kiadó. Ertekezhetni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2005

Az Andrassy-téren

az első emeleten, a főtér kellő közepén, egy utcai lakás azonnalra, vagy augusztus hó 1-re kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Málna-szörp

a legfinomabb válogatott szepeségi málnából. Egy üveg 80 fill., 1 kilo 2 kor. Hanzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében Arad. 8707

8 és 6 lóerős

jókarban levő kijavított gazdasági gépyári gőzcsepítőgarnitúra felszerelve, ugyiszintén 6 lóerős 2 éves Nicholson-féle benzínmotoros garnitúra és több 3, 4, 5 lóerős benzínmotorok új és használtak, kedvező feltételekkel eladó. Burza Testvérek gépkereskedőknél Boros Béni tér 1. sz. Telefon 604. 8417

Próbálja meg

a Palermó pörkölt kávé, amelynél jobb kávé nem létezik, íze, aromája páratlan. Naponta friss pörköltés! Dürr Gusztáv fűszer- és kávénagykereskedés Aradon, a városházzal szemben. 8577

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199. sz. 2297

Vessék

a legmagasabb árban uraktól levetett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignácz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2888

Egy

teljesen jó állapotban levő, elsőrendű gyártmányú pianó 300 koronáért kötöttség miatt eladó. Megtekinthető Simándi ut 4. szám alatt, a dohánybevéltő hivatalnál. 8786

Alkalmi vétel.

Egy alig használt National C. R. Ellenőrző pénztár, vaspénztárak, szecsakavágó, 2 drb gázkályha, 1 drb gázlázó készülék állványval és vasalókkal és biliárdasztal részek igen mérsékelt áron eladók Rubinstein Mór szállítónál Weitzer J.-u., Minorita-palota, a város és kir. helyárság szállítmányozója. 3756

Legjobb lugmentes

arc- és kézmosó a Hygea szappan 40 fillér. Lanoïn szappan 50 fill. Mindkét szappan tiszta növényi zsíradékokból készül, lugmentes, a legfinnyásabb arcú hölgyek és gyermekek, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és leghatásosabb fürdőszappan az Angol fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Földes gyógyszer-tára Batthyány u. 1224

Kölni víz

eredeti recept szerint készítve, legjobb minőségben „Központi Drogeriában” kapható. Egy üveg — 50, — 30, 1.90 és 3. — koronás. 2201

Mielőtt

bárhon is beszerezné

ruha- és cipő-szükségletét

keresse fel okvetlen

Korányi

ruhaárúházát, a Bohus-palotában

Mi megmutatjuk önnek, hogy kevés pénzért is lehet jól, elegánsan ruházkodni.

Finom illatú

„Eau de Cologne“

(Kölni víz)

1 literes üveg KM 7—

8.50
2. —
1. —
70

„Angyal“ Drogeria

Török Andor és Társa
Arad, Andrassy-tér 20.

Arany ékszer elárúsítása.

Ha megbízható és szolid

üzletbe akar vásárolni tiszta 14 karátos finom arany ékszer, vagy bármilyen olcsó, vagy bármilyen finom gyártmányú órát, pontosan kiszabályozva oly olcsó árban, amelynél még

Végeladás

sem olcsóbb, akkor forduljon bizalommal

Zinner Vilmos

műorás és ékszerészhez

ARAD, Forray-utca, Szabadság-téri sarokház. 6682

Tessék meggyőződni, hogy seholsem olcsóbb.

Tört aranyat, régi ékszeret vessék és becseréleik. Nagy óra- és ékszer javító műhely. Javítás 3 évi jótállással.

Neptun-fürdő Strand-vendéglője.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a fürdő területén az éttermek be vannak rendezve, külön az urak és külön a hölgyek részére, hol állandóan kitűnő meleg és hideg ételek, villás reggeli, ugyszintén frissen csapolt Dreher-schwehátí sör, mokrai-borok állanak, a közönség rendelkezésére. — Pontos kiszolgálás. — Számos látogást kér, tisztelettel **PILCSUK FERENC** vendéglős.

Meleg konyha reggel 8 órától 11 óráig. ●●●● Mérsékelt árak. ●●●● Abonnensek elfogadtatnak.

APRÓ HIRDETÉSEK

ÜZLETEK.

Bárbeadó vagy eladó

üzletház, 12 éves vegyeskereskedéssel, korlátolt italmérségi joggal, 10000 lakosságú vidéki román köz-éghen. Felvilágosítást ad Szücs F. Vilmos Arad, Karolina-utca 8. 3622

Négyszer

koronát biztosan jövedelmező falusi italmérsés és vegyeskereskedés házzal együtt eladó. Cím a kiadó hivatalban. 3624

Két modern

üzlethelyiség és egy kétszobás lakás kiadó azonnal. Egy nagy kapu eladó Eötvös-u. 12. 3723

Jömenetelő

vendéglő házzal együtt eladó. Az átvételhez 8000 korona készpénz szükséges. Cím a kiadóba. 3767

INGATLAN.

Eladó

szép, egy emeletes új sarokház jó forgalmu üzlethelyiséggel elköltözés miatt. Villany-, gáz- és vízvezetékekkel ellátva, szép parkirozott és gyümölcsös udvarral, öt szépen és jól berendezett nagy lakással. Ugyanott szép két utcai nagy szoba, előszoba, fürdőszoba, stb. felszerelve július vagy augusztus 1-re kiadó. Aulich Lajos-utca 8. sz. 3765

Hazeladás.

Baross-park közelében egy emeletes ház két lakással eladó. Cím a kiadóhivatalba. 3638

Telek

megvételeire kerestetik a város közelében, vízvezeték, villany és gáz feltétlenül szükséges. Nagyság 400 □² felebb. Ajánlatokat nagyság és ár megjelöléssel „J. P.” alatt a kiadóba kérek. 3720

Eladó

Ujmiklakán Balog Zoltán-u. 4. számú ház mely áll 5 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből. 3715

Mihály-u. 9. számú

magánház nagy kerttel eladó. Értekezhetni Illés-u. 17. szám alatt. 3781

KÜLÖNFÉLE.

Szőrmék, ruhaneműek,

szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filléres csomagokban, legfinomabb resublimált Nattalint, kiló 1 korona. Terpentin olajat, kiló 2 korona. Pachsull levelet, kiló 3 korona. Rovarport szoró dobozokban 20 fillér, bádóg dobozokban 30 és 60 fillér. Légy irtó szerkeket, légyfogókat, Zacherlint, stb. Földes gyógyszer-tár Deák Ferenc-utca. Hehs gyógyszer-tár Batthyány-utca. 1224

Egy uri garnitúra, szőnyegdivány, jégszekrény, szabadonfutó bicikli új karban, fele áron kapható Deák Ferenc u ca 16. földszint baloldali. Ugyanott egy üzlethelyiség bármilyen szakmára azonnal kiadó. 3769

Hajbetegségek

ugy keletkeznek, hogy elmulasztja a hajnak s a fejbőrnek gondozását, ezt meggátolhatja a kitűnőnek bizonyult Dr. George Robert American Hair Petroljával. Kapható a Központi Drogeriában. 3201

Nagy raktárhelyiség kiadó augusztus 1-re Hajó-utca 1. sz. alatt. Bővebbet Éles Árminnál. 3494

India fogoseppek

legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főszak-tár Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vagyásveti laboratóriuma Aradon. Összes készletmennyelink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában.

Bármilyen

bádógos és vízvezetési munkát készít Diamant Jenő Arad, Weitzer János és Kazinczy-utca sarkán. 2991

Arad-hegyaljai h. é. mot. vasut. Menetrend.

Arad—Györök—Pankota felől:

4. sz. Szemv. reggel	5.00
6. sz. Szemv. reggel	6.28
6/II. sz. Szemv. reggel	7.55
8. sz. Szemv. d. e.	10.50
10. sz. Szemv. d. u.	12.17
12. sz. Szemv. d. u.	2.40
14. sz. Szemv. d. u.	5.30
16. sz. Szemv. este	7.00
18. sz. Szemv. este	8.26

Pankota—Györök—Arad felől:

3. sz. Szemv. reggel	4.56
5. sz. Szemv. reggel	6.22
5/II. sz. Szemv. reggel	7.50
7. sz. Szemv. d. e.	10.48
9. sz. Szemv. d. u.	12.11
11. sz. Szemv. d. u.	2.36
13. sz. Szemv. d. u.	5.26
15. sz. Szemv. este	6.51
17. sz. Szemv. este	8.22

Györök—Máriaradna felől:

102. sz. Szemv. reggel	4.55
104. sz. Szemv. reggel	6.06
106. sz. Szemv. reggel	7.34
106/II. sz. Szemv. d. e.	9.03
108. sz. Szemv. d. e.	11.54
110. sz. Szemv. d. u.	1.25
112. sz. Szemv. d. u.	3.47
114. sz. Szemv. este	6.37
116. sz. Szemv. este	8.06

Máriaradna—Györök:

103. sz. Szemv. reggel	5.18
105. sz. Szemv. reggel	6.50
105/II. sz. Szemv. d. e.	8.19
107. sz. Szemv. d. e.	11.10
109. sz. Szemv. d. u.	12.40
111. sz. Szemv. d. u.	3.00
113. sz. Szemv. d. u.	5.50
115. sz. Szemv. este	7.20
117. sz. Szemv. este	8.55

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Eldelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

Alágyujtásra való papir

kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

372—1914. g. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

1. Arad sz. kir. város gazdasági széké nyilvános zárt írásbeli versenyárgyalást hirdet az Andrányi Károly, Sarló, Kasza, Borvna és Kapa-utcák asphalt, keramit, vagy 1/4 kocka burkolattal leendő kiépítési munkálatainak biztosítására.

2. Ezen munkára vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy 5 pecséttel lezart és „Ajánlat az Andrányi Károly, Sarló, Kasza Borvna és Kapa-utcák burkolási munkára.” felirattal ellátott sörtesen borítékba helyeztet ajánlataikat a gazdasági székhez címezve, a gazdasági tanácsnokhoz 1914. évi június hó 19-ik napján d. e. 10 órájáig a rendes hivatali órák alatt nyújtják be. A versenyárgyalás a fentjelzett napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

3. Az ajánlatok csak az Arad sz. kir. város mérnöki hivatala által kiadott ajánlati mintán és költségvetési űrlapokon az egységárak pontos kitöltésével tehetők. Százalékos engedmények, vagy felülfizetések kikötése tilos. Szabálytalan, távirati, elkészt, vagy utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

4. Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénz Arad sz. kir. város házipénztáránál készpénzben vagy a K. Sz. 16 §-a 6. pontjában körülírt biztosítésképes értékpapírban történet letelelet igazoló elismervény melléklendő. A bánatpénz a jelzett pénztárnál hetköznapiokon 9-től 12 óráig tehetők le. Az ajánlatokhoz pénzt vagy értéket csatolni nem szabad. A szállítást elnyerő vállalkozó tartozik 5%-os bánatpénzét 10%-ra kiegészíteni.

5. Melléklendő továbbá az ajánlatokhoz a kő vagy keramit anyagoknak a kir. József műegyetem kísérleti állomása által kiállított kísérleti bizonyítványai. A kövekből és keramitból az ajánlat benyújtásával egyidejűleg az ajánlattevő pecsétjével ellátott 1—1 minta darab adandó be.

6. Azon pályázók, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat a vállalatuk telepe, vagy lakásuk szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

7. Arad sz. kir. város fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon választhasson, vagy esetleg mellőzze és egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt az ér, mert ajánlata el nem fogadtatott.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Az ajánlatban világosan és határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A szállítandó munkához kizárólag honi anyag használandó.

8. A munkák teljesítésének, illetve az építés betelejesítésének határideje 1914. évi október hó 15.

9. Egyebekben a közszállítási szabályrendelet, a vállalati általános és részletes feltételek és a szerződési pontozatok irányadók. A műszaki művelet, versenyárgyalási hirdetés, ajánlati minta, költségvetési űrlapok Arad sz. kir. város mérnöki hivatalában megtekinthetők és a koronáért kaphatók.

Arad, 1914. június 2.

A gazdasági szék.

Használt ólom megvételre keressék

FOG-

tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. ::

FOG-

koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG-

kövek eltávolítása, fogakfehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghíresebb fogspecialistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025

**Köhögés,
rekedtség és
elnyálkásodás**

ellen megbízható és leg-
jobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

**A mértéktelen do-
hányzás-szenvedély**
legbiztosabb, legegészsége-
sebb és legkellemesebb el-
lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosz-
szu időre elég: **1 korona.**

Ha tyúkszeme van és gyötri
nagy kin,

A legjobb gyógyszer
az **Anagallin.**

Ára utasítással 70 fillér.

Egészséges és izmos lesz,
Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz,

Mert csak egyedül jót tesz

A valódi „Doré Sósorszesz“

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f.
és 2 kor. 20 f. Próbáüveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedül készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.
(A megyeházzal szemben.)

Van szerencsénk értesíteni, hogy **HELACIT** elnevezés alatt egy új készítményt hozunk forgalomba, mely a bőrtkát (mitesser) van hivatva gyorsan és sikeresen elmulasztani.

A **HELACIT** különösen ajánlatos zsíros, fényes, izzadó arcőrű egyéneknek, de használhatja bárki is estély, séta stb. előtt.

A **HELACIT**-ből keveset gyapottra vagy rongyra öntünk és azzal arcunkat letöröljük.

Mindenkit meg fog lepni az a csodás hatás, amelyet a **HELACIT** azon percben előidéz. Az arc olyan lesz, mintha valami lehetet finomságu harmattal (a gyümölcs hamvához hasonló) volna bevonva.

Atkák pár napi használat után elmúlnak.

Ára 1 korona.

Dr. Földes és Hehs

pipere szappan- és vegyészeti gyára Aradon.

Kapható:

Földes Kelemen és Hehs Vilmos

gyógyszertárban.

1224

Kizárólag I-ső osztályu minőség

Alkalmi tűzifa vétel a Marosparton.

A folyamatban lévő tutajozás alkalmából rendkívüli kedvező alkalma van a n. é. közönségnek Téli tűzifa szükségletét rendkívül olcsón beszerezni.

I. rendü bükkhasábfa öle 34 korona

I. rendü cserhasábfa öle 38 korona

a marosparton tömören felölezve. Kivánságra minden mennyiséget, egyenesen a tutajokról a Marospartra tömören kiöleztetünk és a házhoz szállítást ölenként 2.— koronáért a belváros minden részébe elvállaljuk. — A tűzifa száraz elsőrendü marosmenti minőségü és kifogástalanul tömören van ölezve. — Minden öle tűzifához 2 köteg alágyujtófat díjtalanul szolgálunk ki.

Aradi Fűrészgyár Részvénytársaság

Górf Tisza István ut 10. szám. :-: Telefon 711. sz.

Kitünő minőségü száraz tűzifát waggonként is szállítunk a legjutányosabb áron.

Fenti árákért kizárólag I-ső rendü minőséget szállítunk. Alárendeltebb minőségü fa megfelelően olcsóbb.

Kizárólag I-ső osztályu minőség